

చిల్డ్రన్స్ ఎడ్యూకేషనల్ ఎకాడమీ, ప్రైదరాబాద్ వారి ప్రముఖ

రూ.4/-

బాలచరిత్రి

పిల్లల వికాస పత్రిక

ఆక్టోబర్ 1990

శ్రేరంభ సంచిక

ఎంపియోడ్ - 90
కంహెట్

భగవంతుని భక్తుని
గుసంఫోన్మేనది!

MFRS:

AMBICA CHEMICAL PRODUCTS
ELURU W.G.Dt.

భాలచెతి

పిల్లల వికాస పత్రిక

సంపటి : 1 సంచిక : 2

చైత్రనవి ఎధ్యకేషనల్ ఎకాడమి ప్రమాదం

అక్టోబర్ - 1990

లోపలి పేజీల్లో .....

■ కథలు :

ఉదుత-తోడేలు	4
సాధన	6
సంతృప్తి	15
మంత్రి సక్క (అనగా త్రానగా)	17
అమ్మమ్మి ఐదియా (కార్బూన్ కథ)	21
కుడి ఎద్దుతే	31
అభిసందర్శన	35
కొంట కోతి (బామ్మల కథ)	40

■ శాస్త్రియ వ్యాపాలు :

నాట్యం చేసే సబ్బుబుడగలు	9
కంప్యూటర్ కబుర్లు	19
అభ్యాసం కూసువాద్య	29
జీవసదాత సూర్యాదు	32

■ ఫీచర్లు :

ఎషియాడ్ - 90	5
జల్లాలతో చెలిమి (అదిలాబాద్)	10
చెలిమి సమాచారం, పిల్లల ప్రతిక	24
హర్షాబిల్ (పక్కి పరిచయం)	37
విద్యార్థి దైరెక్టర్ శ్రీ టి. వెంకారెడ్డి అభిప్రాయాలు	41
నేనూ - నా బాల్యం	47.

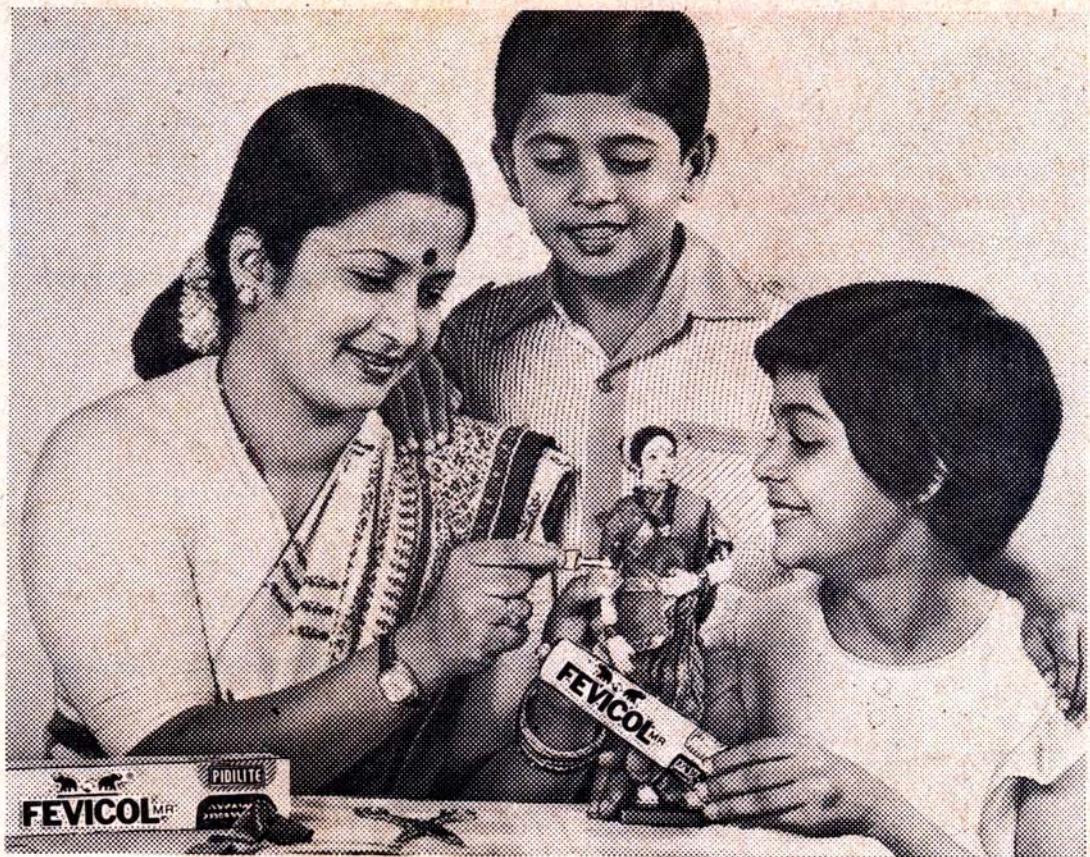

■ ఇతర విషయాలు :

- కవితలు ■ పొన్న పరిచయం ■ అక్టోబర్ కథ ■ చదివనన్ని రోజులు
- స్కూలర్స్‌పైల్లు ■ ధీమాను పెంచే దీపావళి ■ కలం చెలిమి ■ సవేదయ
- వారశాలల్లో ప్రవేశం ■ భాట్కోక్కోజ్ ■ పుస్తక పరిచయం ■ జంకా ఎన్న కబుర్లు.

■ సలహాదారులు : శ్రీ బుద్ధిగ సుబ్బారాయన్, శ్రీ దేవాధియ, ప్రాథమిక జ. హార్గేహాల్, శ్రీ వి. నరసింగరావు, డాక్టర్ వెలగా వెంకటపుర్య, శ్రీ చంద్ర, శ్రీమతి తురగా జానకీరాణ, డాక్టర్ మహిధర నాసిమోహన్, శ్రీ అనిత్ ఎగ్గుటెలు, శ్రీ ప్రవీణ్ కవాడియా. ■ సంపాదకులు : వేదకుమార్; ■ రూపకల్పన : షరీఫ్; ■ సుహా సంపాదకులు : దుర్గం రవీందర్, టి.వి. జగన్మహాపాన్ ■ ఉపసంపాదకులు : చల్లూ శ్రీనివాస్, ■ ఆర్థిన్ : టి. గంగాధర్, టి.వి. రామకృష్ణ, సిరాజ్. ■ మార్కెటింగ్ మేనేజర్ : జ. కరుణాకర్ రావు, ■ బిజనెన్ మేనేజర్ : జ.వి. రతన్కుమార్.

బాలచెతి, పిల్లల వికాస పత్రిక, 10, పొమ్మాయిత్ సగర్, హైదరాబాదు - 29. ముఖ్యచిత్రం : బేచి వామారి.

Cut a little...stick a little... and look what you've made with Fevicol

Use your imagination and Fevicol MR Adhesive. Put your beautiful ideas together. Create something that is a joy to behold.

With Fevicol, odds and ends like cloth, wood, beads and even seeds come together to become wonderful eye-catching dolls, lampshades, purses and wall-hangings...without creating a mess.

And the magic of Fevicol MR holds them together for a long, long time. Because Fevicol MR Adhesive is the bond that lasts.

Now! You can join the Fevicol Art/Handicraft classes in all the major cities in India. For details write to: Sales Promotion Dept., Pidilite Industries Ltd., Box No. 11084, Bombay 400 020

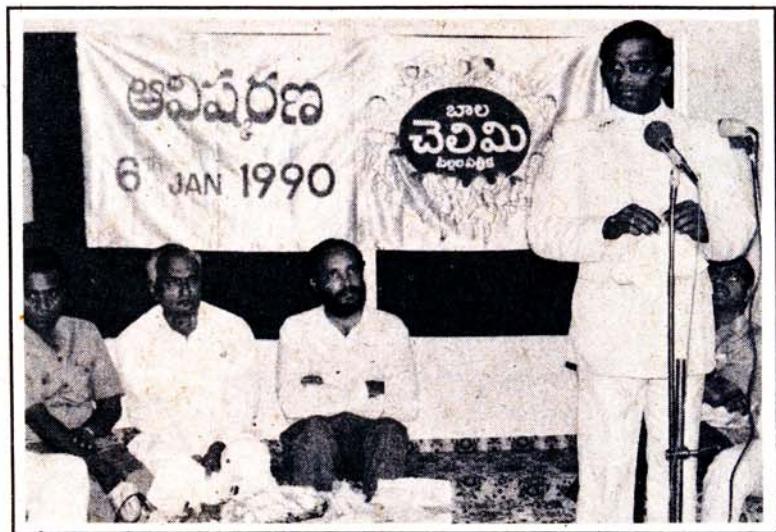

When you do your best, you stick with the best

© Both and FEVICOL brand are the Registered Trade Marks of PIDILITE INDUSTRIES LTD., Bombay 400 021

FEVICOL^{MR}
Synthetic Adhesive

OBM/4296

'బాలచెలిమి' పరిచయ సంచికను ఆవిష్కరిస్తున్న కేంద్ర సమావర
ప్రసారణ మంత్రి శ్రీ పి. ఈపేంద్ర
తేది: 6-1-90'

సంపాదకీయం

చెలిమి అంటే స్నేహం ...

"బడిలో" చెలిమి

జంత్లో చెలిమి బాలచెలిమి".

చదువుకోడానికి వార్యాపుస్తకాలు ఏనపో ఇతర బాలసాహిత్యం అందుబాటులో లేని విద్యార్థుల్లో లోకజ్ఞానం పెంచి, రోజు రోజుకు విష్టరిస్తున్న ప్రపంచ జ్ఞానాన్ని మారుమాల ప్రొంతూలలోని విద్యార్థులకు కూడా ఎప్పటికప్పుడు అందించి వారిని ఎవరికి తీసిపోని వథంగా తయారుచేస్తుంది 'బాలచెలిమి'. పిల్లల పెంపకంలో అటు తల్లిదండులకు ఇటు ఉపాధ్యాయులకు 'బాలచెలిమి' చక్కని ఉపకరణంగా ఉండాలన్నది మా ఆశయం. చిల్డ్రన్స్ ఎద్దుకేషణల్ ఎకాడమీ నాలుగేళ్ళ ప్రయత్నపరితం అయిన ఈ పత్రికను బాల వారకలోకం ఆదరించి చేయుతనిస్తుందని ఆశిస్తున్నాము.

వెదుకుమీర్చు

సంపాదకుడు

ఉదుతు తోడేలు

అదవలో ఒక ఉదుతు ఉండేది. అది రోజు అదవలో దెరికే పంటలు, లేత చిగుళ్ళు తని అనందంగా ఒక చెట్టుమీది నుండి ఇంకో చెట్టుమీదికి దుముకుతూ ఉండేది.

బకరోజు ఉదుతు ఒక చెట్టుమీదనుండి ఇంకో చెట్టుమీదికి దుముకుతుంటే పట్టుతప్పి ఆ చెట్టు కింద నిదిస్తున్న తోడేలుపై పడింది. తోడేలుకు నిద్ర చెడింది.

వెంటనే అది కోపంగా ఉదుతను పట్టుకుని “నా నిద్ర చెడగొరతావా! నిన్నిప్పుధు ఏం చేస్తానే చూదు. నమలకుండా గుటుక్కున మంగేస్తాను” అంది.

“దయచేసి నన్ను ఒదిలిపెట్టు” అని బతిమాలింది ఉదుత.

“సరే నిన్ను ఒదిలిపెడతాను. కాని నేనడిగే ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పు” అంది తోడేలు.

‘సరే’ అన్నది ఉదుత.

‘మీరు ఇంత అనందంగా ఎలా ఉండగలుగుతున్నారు. ఆదుతూ, గంతులేస్తూ ఏ చీకూ చింతా లేకుండా ఉంటున్నారు. మేము

ఎప్పుడూ ఏదో అశాంతితో చికాకుగా ఉంటాము. ఎందుకో చెప్పు’ అంది.

దానికి ఉదుత -

‘నిన్ను చూస్తుంటే భయమేస్తాంది. నన్ను ఒదిలిపెట్టు. చెట్టుపైకి వెళ్ళి చెబుతా’ అంది.

‘సరే’ నని తోడేలు ఉదుతను ఒదిలిపెట్టింది.

ఉదుత వెంటనే చెట్టు కొమ్ముపైకి వెళ్లి

‘మా మనసులో ఎలాంటి చెడ్డ ఆలోచనలుండవు. ఎవరికీ హని చేయాలనే తలంపేరాదు. మనసులో ఎలాంటి చెడు ఆలోచనలు లేకుంటే సంతోషంగా ఉండిచు. మీ మనసులో ఎప్పుడూ ఏవో చెడ్డ ఆలోచనలుంటాయి. అవి మీ మనస్సుకు శాంతి లేకుండా చేస్తాయి. అందుకే మీరు ఎప్పుడూ అలా అశాంతితో ఉంటారు’ అంది.

అది విని తోడేలు నిజం తెలుసుకొని సిగ్గుపడ్డది. ■.

(రిహా బారస్తాయ కథ అధారంగా)

వీషియాడ్

ఆసియా ఖండంలోని అన్ని దేశాల ఆటగాళు పాల్గొనే ఆసియా క్రీడలు నాలుగేళ్ళకు ఒకసారి జరుగుతాయి. ఇవి ప్రతిసారి ఆసియాలోని ఏదో ఒక దేశంలో జరుగుతాయి. జాతి, మత భేదాలు వదిలి మనుషులందరూ ఒక్కటే అనే భావాన్ని ఈ క్రీడలు కలిగిస్తాయి. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే ఆసియా క్రీడలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఆసియా క్రీడలు జరగడానికి ముఖ్యకారకుడు మనదేశానికి చెందిన శ్రీగురుదత్త నొంధి. నొంధి ఎవిధి దేశాల అధిపతులను కలిసి ఏషియాడ్ ఉద్దేశాల్ని ఎవరించి చెప్పాడు. అప్పటి మన ప్రధాని శ్రీజవహర్లాల్ సెప్పులూ కూడా ఉత్సాహం చూపడంతో తొలి ఆసియా క్రీడలు భారతదేశంలోనే 1951లో థిల్లిల్ జరిగాయి. అలా అనాటినుండి పది ఆసియా క్రీడెత్తువాలు జరిగాయి. ఇప్పుడు పదకొరిపవ ఆసియా క్రీడెత్తువాలు చైనా రాజుధాని అయిన బీజింగ్లో జరుగుతున్నాయి. ఈ క్రీడల్లో దాదాపు 38 దేశాలకు చెందిన ఆరువేల మంది క్రీడాకారులు పాల్గొంటున్నారు. దాదాపు 27 రకాల ఆటల్లో ప్రీ, పురుషులకు వేరువేరుగా ఆటల పోటీలు నిర్యపిస్తారు. ఇంతవరకు జరిగిన ఏషియాడ్

లోకంటే ఇది పెద్దది.

11వ ఆసియా క్రీడల్లో తొలిసారిగా కబ్బడి, కత్తిపామును ప్రవేశపెట్టారు.

ఈ క్రీడలు ఏ దేశంలో జరుగుతాయో ఆదేశములో ఉండే ఒక జంతువు బోమ్మను అధికారిక చిహ్నంగా గుర్తిస్తారు. దీనిని 'మస్కుట్' అంటారు. మన దేశంలో ఆసియా క్రీడల మస్కుట్ 'అప్పు' అలాగే ఇప్పుడు చైనాలో తరచుగా కనిపించే 'పాండ' అనే జంతువు బోమ్మను మస్కుటగా నిర్ణయించారు.

భారతదేశం తరఫున ఏషియాడ్లో ఆడటునికి 290 మంది క్రీడాకారులు బీజింగ్ వెళ్ళారు. వారు అత్యధిక సంఖ్యలో పతకాలను సాధిస్తారని ఆశిధ్యం!

ఏషియాడ్ పతకము

ఆసియా క్రీడల పతకం తెల్లగా ఉండి మధ్యలో ప్రకాశిస్తున్న సూర్యది బోమ్మ ఉంటుంది. ఏషియాడ్లోని సభ్య దేశాల సంఖ్యలో నీలిరంగు చక్రాలు ఉంటాయి. దానిపై 'ఎవర్ అన్వార్' అనే నినాదం ఇంగ్లీష్లో ఉంటుంది. ఎప్పుడూ ముందుకే వెళ్లు, అలోచించు అని దీని అర్థం. ■

ప్రేమి

ప్రొద్దుటి నుండి మాటల్లాడక కుర్చీలో కూర్చున్న
జ్యోతిని చూసి వాళ్ళ నాన్న

‘మళ్ళీ ఒకసారి ప్రయత్నించమ్మ’
అన్నాడు.

‘సాధన చెయ్య అదే వస్తుంది’ అంది
అమ్మ.

‘ఇది చాలా సులువు’ అన్నాడు వాళ్ల
అన్నయ్య.

జ్యోతికి వాళ్లందరు ఎగతాళి చేస్తూ
న్నట్టు అనిపించింది. మళ్ళీ టేబుల్సెపై ఉన్న
రిబ్బను తీసికొని కుచ్చులు వేయటం ప్రారం
భించింది. ఉహు! రావట్టేదు. కానేపటికి
అలసిపోయింది. కుచ్చులు వేయటం మాత్రం
రాలేదు. సాయంత్రం వాళ్ల నాన్న బయటి
నుండి వచ్చి

‘కద్దిగా టైమ్ తీసికొని నిదానంగా
వేయ్’ అన్నాడు.

‘మళ్ళీ ప్రారంభించు’ అంది వాళ్ల
అమ్మ.

‘కుచ్చులు వేయడం చాలా సులువు’
అన్నాడు సమ్మతు వాళ్ల అన్నయ్య. తను
అలాగే ప్రయత్నిస్తే కుచ్చు వేయగలుగుతా
ననుకుండి జ్యోతి. మరుసటి రోజు స్కూల్లో
తన బూట్లకున్న దారాలు ఏప్పి సాధన చేసింది.
అయినా రాలేదు. చాలా కోపం వచ్చింది.
ముందున్న బెంచిని అసహనంగా ఒక్క తన్ను
తన్నింది.

సాయంత్రం ఇంటికి రాగానే మళ్ళీ
ప్రారంభించింది.

“నీవు అలసిపోయనట్టున్నావ్” అంది
వాళ్ల అమ్మ.

‘రేపు మళ్ళీ ప్రయత్నించు’ అన్నాడు
వాళ్ల నాన్న.

జ్యోతికి చాలా కోపంగా ఉంది!

బుంగమూతి పెట్టి కుర్చీలో కూర్చుంది.
తన పక్కన కూర్చుని తన వైపే తోక అదిస్తూ
కూర్చున్న మక్కలిల్లను అకారణంగా ఒక్కటి
కోట్టింది. అది కుయమంటూ బయటికి
పరిగెత్తింది. తన ఎదురుగా టేబుల్సెపై ఉన్న
రిబ్బన్నను, బూట్లను చూస్తుంది కోపంగా.

జ్యోతికి ఆరేళ్ల వయసు ఉంటుంది.
స్కూలుకు ఫెళ్లుంది. బుద్దిగా చదువుకుం
టుంది. శుర్జా మాత్రం తనపై తనకే చాలా
కోపంగా ఉంది. ఎవరితోనూ మాటల్లాడటం లేదు.

‘నిన్నటి నుండి రిబ్బన్తో’ కుచ్చులు
వేయడం నేర్చుకోవాలని ప్రయత్నిస్తుంది కాని
రావటం లేదు. తనకు రిబ్బన్తో ముడి
వేయవచ్చును. కాని కుచ్చు వేయటమే
రావటం లేదు”. ఇదే జ్యోతి కోపానికి కారణం.

‘జది చాలా సులువు’ అన్నాడు వాళ్ళ అన్నయ్య.

జ్యోతికి వాళ్ళ మాటలు పట్టుదలను పెంచాయి. కోపంగా రిబ్బున్న తీసికొని మంచం పైకి వెళింది.

ఆ రాత్రి చాలాసేపటి పరకు కుచ్చులు వేసేందుకు ప్రయత్నించింది.

ప్రాదృస్నే జ్యోతి వాళ్ళ అమ్మ, నాన్న, అన్నయ్యలు లేచి చూసి ఆశ్చర్యపోయారు. గదంతా కుచ్చులు వేసి ఉన్నాయి. కుర్రీలకు, టీబులకు, వాళ్ళ నాన్న, అన్నయ్యల బూటులకు, కుక్క పిల్ల మొడకు అన్నింటికి

కుచ్చులు వేసి ఉన్నాయి. జ్యోతి అలిసి పోయినట్టుగా మంచం పైన పడుకుని ఉంది.

“నాకు తెలుసు జ్యోతికి తప్పకుండా కుచ్చులు వేయడం వస్తుందని” అన్నాడు వాళ్ళ నాన్న.

“సాధన చేస్తే ఏ పన్నెనా సులువుగా చేయవచ్చు. మన జ్యోతి చాలా కష్టపడింది అంది వాళ్ళ అమ్మ.

అప్పుడే లేచిన జ్యోతి -

‘జది చాలా సులువు’ అంది వాళ్ళ అన్నయ్య వైపు సవ్యతూ ఆనందంగా చూస్తూ.

ఽా॥ కృష్ణకుమారః

పరీక్ష హలునుండి బయటికి వచ్చిన హౌద్రువులు, అనిల్, సునీల్ పోట్లాడుకోవటం చూసి.

హౌద్రువులు : మీరిద్దరు ఎందుకు పోట్లాడు కుంటున్నారు.

అనిల్ : సార్ ఇతను నా పేపరు చూసి కాపీ కొట్టాడు.

హౌద్రువులు : ఏది కాపీ గొట్టాడు.

అనిల్ : నేను తెల్ల పేపరిస్తే ఏదుకూడా అలాగే ఇచ్చాడు.

గోవి : నాన్న గోల్గైండ ఎక్కుడుంది?

నాన్న : హైదరాబాద్లో.

గోవి : అలాగా! అది బొంబాయిలో ఉంటే ఎంత బాపున్ను.

నాన్న : ఎందుకురా?

గోవి : మరి నేను బొంబాయిలో

ఉందని రాశాగా!

మాప్పారు : తాజ్మహాల్ ఎక్కుడుందిరా?

సంతోష : తెలియదండి.

మాప్పారు : అయితే బెంచి ఎక్కు.

సంతోష : బెంచి ఎక్కుతే కనిపిస్తుందాండీ.

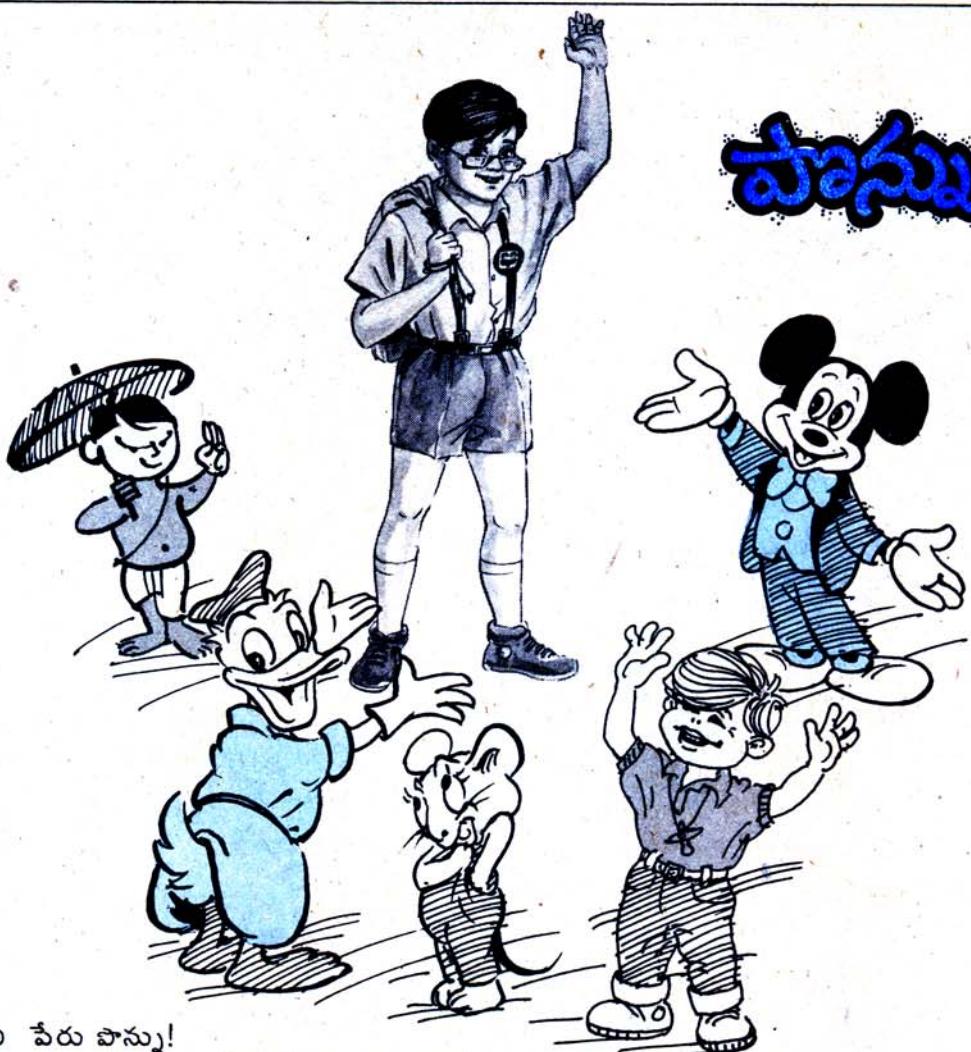
సతీవ్ ఏదున్నా.

నాన్న నా బుడగను రాము పైకి వదిలేశాడు.

నాన్న : ఏరా రాము ఎందుకు వదిలే కావు.

రాము : నిన్న మా టీచర్ చెప్పింది. భూమికి ఆకర్షణ శక్తి ఉందని. నాకే తెలుసు భూమి బుడగ లను ఆకర్షించదని.

పోన్ను

ఇతని వేరు పొన్ను!

వీల్లులందరితో చెలిమి చేయడానికి పన్నున్నాడు. తెలుగుదనాన్ని నింపుకున్న వల్లట్టుర్లో ఓ మొస్తారు చదువు, సంస్కారం ఉన్న మధ్యతరగతి కుటుంబంలో పుట్టాడు. చదువు కేసం పట్టం వచ్చాడు. బంధువులలో ఎదేశాలకు వెళ్లాడు.

పొన్ను చురుకైనవాడు చదువుల్లో, ఆటల్లో ఫ్లైస్. కంప్యూటర్లలో అదుకుంటాడు. సరియైన పద్ధతిలో ఆలోచిస్తాడు. ప్రతి విషయాన్ని విశ్లేషణ దృష్టితో పరిశీలిస్తాడు. మూర్ఖనమ్కాలు వర్ధింటాడు. ఏక సంఘాగ్రాహి. మాటల్లో, చేతల్లో, ఆలోచనల్లో ఎంతో లాజక్కు, రీజనిగ్ ఉంటాయి. జన్మి ఎందుకూ.....! పొన్ను వీల్ల వాళ్ళలో వీల్లవాడు పెద్దవాళ్ళలో పెద్దవాడు. బుద్ధిమంతుల్లో బుద్ధిమంతుడు. తుంటరుల్లో తుంటరి.

ఆ! పొన్నుకు ప్రోక్టోకల్ జోక్స్ అంటే ఇష్టం. అన్నట్టు మరిచాం! పొన్ను వచ్చటి చెట్లు పరిశుభ్రమైన వాతావరణం ఉండాలంటాడు. చెట్లు, పత్తులు, జంతువులలో చెలిమిచేస్తాడు. చల్లనివెన్నెల, వంటపొలాలు, నిండుగా పారుతున్న కాలువలు, చెరువులంటే పొన్నుకు ప్రాణం.

ఇకనుండి పొన్ను నెలనెలా 'చెలిమి' ద్వారా రకరకాల కబుర్లు తెలియచేస్తాడు. మరి పొన్నుతో మీరందరూ చెలిమి చేస్తారు కదూ!

వోట్‌రంజెన్ సబ్బు బుడగలు

సబ్బు బుడగలను తయారుచేసే పద్ధతి అందరికి తెలిసినదే. చిక్కని సబ్బు ద్రవంలో బొబ్బాసి గొట్టం ముంచి, గొట్టపు రెండో కేన నేట్లో పెట్టుకొని నెమ్ముదిగా ఉదితే సబ్బు బుడగలు తయారవుతాయి. ఈ బుడగల చేత నాట్యం చేయించే కిటుకు ఒకటి ఉంది. అదిప్పుడు మీకు చెపుతాను.

లోతైన విశాలమైన గాజుగిన్నెలో నాలుగైదు చెమ్మాల కార్పున్ టెట్రా క్లోరైడ్ ద్రవం పోసి, ఆ

గిన్నెను వేడి నీళ్ళు పోసిన వళ్ళంలో ఉం చాలి. అయిదు, పది నిముషాలు పో యాక ఆ గాజు గిన్నెలోకి మూడు నాలుగు సబ్బు బుడగలు నింపాడి గా ఎడిచి ఏ వూ తుండే చూడండి. ఆ సబ్బు బుడగలు పైకి, కిందికి తమాషాగా నాట్యం చేస్తాయి. సబ్బు బుడగలు తేలిక అయిన వృటికి గాలికన్నా బరువైని కావడం చేత నిశ్శలమైన గాలిలో నెమ్ముదిగా కిందికి దిగు

దాక్టర్ మహిధర నథనీ మోహన్

కార్పున్ టెట్రాక్లోరైడ్ ఆవిరి గాలికన్నా సుమారు ఐదు రెట్లు బరు వైనది కావడం చేత గాలిలో నిందిన సబ్బు బుడగలు రు ఆవిరిలో పైకి తేలు తాయి. హైద్రోజన్ నింపిన రబ్బరు బుడగలు గాలిలో పైకి తేలినట్టే. అయితే గాజు గిన్నెలో మట్టి దగ్గర రు ఆవిరి ఎక్కువ దట్టంగాను, పైకి వెళ్ళినక్కి పలుచ గానూ ఉండటం చేత సబ్బు బుడగలు కిందికి దిగుతూ మట్టి దగ్గరకి రాగానే కనిపించని చ్ఛితమైన 'కుషన్' ఏదో ఉన్న

ట్లు పైకి గెంటబడ తాయి. బుడగలు పైకి వెళ్ళిన కొద్ది వాటి బరువును నిలబెట్టి గ లి గి నంత దట్టమైన ఆవిరి లేకపోవడం చేత అవి మళ్ళీ కొందికి దిగు తాయి.

గాజుగిన్నెలోని కార్పున్ టెట్రా క్లోరైడ్ పూర్తిగా ఆవిరి అయిపో యేదాక సబ్బు బుడగలు రు ఎఫంగా స్వత్య ఎనేదంతో చూస్తున్న వారికి కాల క్లైపం కలిగిస్తాయి. వచ్చేసెల ఇంకో సైన్సు సరదా చెప్పాను.

ప్రాణభద్ర

పచ్చని అడవులు, అడవిలో పెద్ద పెద్ద చెట్లు, చెట్ల మధ్య పులులు, జంకలు, దుప్పులు, నెమళ్ళు .. ఇంకా దట్టమైన అడవి మధ్య నుండి పొదుచుకు వచ్చే కింతలు, ఆ కిందలపై నుండి ఉరకలు వేస్తూ దుమికే కిండవాగులు, జిలపాతాలు ... ఆ అడవిని చుట్టి ఉండే పెద్ద నదులు. ఆ నదుల ఒడ్డున్న ఆలయాలు, అదిమానవుడు నివసించిన రాతిగుహలు, శిలాజాలు, రాక్షస బల్లి అవశేషాలు... ఇప్పిన్ని ఎక్కుదున్నాయో తెలుసా? ... అదిలాబాదు జల్లాలోనే!..!

అదిలాబాదు రాష్ట్రానికి షై భాగాన ప్రోదరాబాదుకు దాదాపు 310 కి.మీ. దూరంలో ఉంది. బస్సులో వెళతే సుమారు 10 గంటల ప్రయాణం. మొదట ఇది శాతవాహనుల రాజ్యంలో ఉండేది. తర్వాత చాళుక్యులు, విజయనగర రాజులు, కాకతీయులు పాలించారు. తర్వాత గోందు రాజ్యంలో భాగమైంది. తర్వాత ఆదిల్చౌ, పిమ్మట నిజం జలా ఎందరో రాజులు ఈ జల్లా భూభాగాన్ని పాలించారు.

జల్లా ముఖ్యపట్టణం అదిలాబాదు. ఇది రాష్ట్రంలో ఐదవ పెద్ద జల్లా. జల్లా విస్తరంలో నలభై శాతం అడవులే. ఈ అడవుల్లో విలువైన టేకు, నల్లమర్కె వెదురు లభ్యమవుతాయి. ఈ అడవుల్లో పులులు, జంకలు, దుప్పులు, నెమళ్ళు, అడవి ఎద్దులు ఎన్నో ఉన్నాయి. జల్లా పొడవునా సింహాద్రి కిండలు, వాటిపై నుండి దూకే జిలపాతాలు, కిండవాగులు, ఎంత అందంగా ఉంటాయి. జల్లాకు సరిహద్దురేఖలుగా ఉన్న గోదావరి, పెన్నగంగా, వార్ధా, ప్రాణహిత నదులు ఎంతో నిటిని జల్లాకు సమకూరుస్తున్నాయి జల్లాలో రోడ్లు అంతగా అభివృద్ధి చెందలేదు. ఏడవ నంబరు జాతీయ రహదారి జల్లా గుండా పోతుంది.

అదిలాబాదు జల్లా పేరు ఎనగానే అడవులు, గోందులు గుర్తుకు వస్తారు. జల్లాలో చాలా రకాల గిరిజనులున్నారు. వీరిలో చాలామంది గోందులు. వీరు కాకుండా మధుర, కొలామి, కోయ, లంబాడి మొదలైన తెగలవారు కూడా ఉన్నారు. వీరు దేవుడిని పూజిస్తారు, పాపం చెయ్యడానికి భయ పడతారు. వీరు వ్యవసాయం చేస్తారు. అడవిలో దొరికే తేనె, పండ్లు, కలప, సారపలుకులు మొదలయిన వాటిని సేకరించి అవ్వాలి.

మీ ఉం వశిషాలు మీకు ఎన్ని తెలుసు?

మా ఉరు వశిషాలు మాకు తెలియకపోవడం ఏమిలని అనుకుంటున్నారా? అయితే చెప్పండి..., ఒకటి.. రెండు...మూడు... ఇలా కన్ని చెప్పేసరికి ఎమీ లేవనిపిస్తుంది. అందుకని మీకు నెలనెలా ఒక్కిక్క జల్లా వశిషాలు తెలియజేస్తాం. ముందుగా అదిలాబాద్ జల్లా వశిషాలు తెలుసుకుండా.

జీవిస్తుంటారు. వీరిలో 'బజాలు' అనే వారుంటారు. వీరు ఇత్తదిని పోతపోసి చక్కబి బొమ్మలను తయారుచేస్తారు.

ప్రపంచములో గొప్పవయిన నిర్వుల్ బొమ్మలు ఈ జల్లాలోని నిర్వుల్ పట్టణంలో తయారు చేస్తారు. ఇవి బొమ్మలు అని చెప్పిన నమ్మలేనంత సహజంగా ఉంటాయి.

జల్లాలో జోన్సులు ఎక్కువ పండిస్తారు. ఆ తర్వాత పత్తి, వరి, పమ్పుధాన్యాలు, పండిస్తారు. కడెం, స్వర్ద, సిరాల ప్రాజెక్టు, చెరువు, ఎత్తిపోతల ద్వారా సీటి పారుదల జరుగు తున్నది. పట్టుపురుగుల పెంపకం బాగానే కొనసాగుతున్నది. పత్తి మార్కెట్లోకి వచ్చే సీజనులో అదిలాబాదు, బైంసా మార్కెట్లలో పత్తిని పెద్ద గుట్టలుగా పోస్తారు. హిమాలయాలు ఎగిరి వచ్చి ఇక్కడ ఉన్నాయి అన్నంత అందంగా ఈ పత్తి గుట్టలు తెల్లగా వెలిగి పోతుంటాయి.

కాగజ్సనగరలో పెద్ద పేపర్ముల్లు ఉంది. అదని నరికితే వచ్చే వెదురు, ఇతర కలపల గుజ్జతో కాగితాన్ని తయారుచేస్తారు. దేవపూర్, అదిలాబాదు మంచిర్యాలలో ఎక్కువగా సిమెంటు తయారవుతుంది. మంచిర్యాల చుట్టూ సింగరేణి బొగ్గు గనులు ఉన్నాయి. మీకు అదిలాబాదు 'రంజన్'ల గురించి తెలుసా? రంజన్లు అంటే మామూలు మట్టి కుండలే కాని కొంచెం పొడవుగా మందంగా ఉంటాయి. వీటిలో సీళ్లుపోస్తే చాలా చల్లగా తయారవుతాయి.

దేశంలో ఉండే రెండే రెండు సరస్యతీ దేవి ఆలయాల్లో ఒకటి ఈ జల్లాలోని బాసరలో ఉంది. జైనదీలో పురాతన జైన దేవాలయం ఉంది. చెన్నార్ మండలంలో అగ్స్టేషన్రూని గుడి ఉంది. ఇక్కడ శ్రీకృష్ణదేవరాయల కాలం నాటి శిలాశాసనం ఉంది. కెస్లాపూరులో 'నాగ్బా' గుడి ఉంది. ప్రతి ఏటా జనవరిలో ఇక్కడ గిరిజనుల జాతర జరుగుతుంటుంది.

జల్లాలో కుంటాల, పాచ్చర, తదితర జలపాతాలున్నాయి కుంటాల రాష్ట్రంలో ఎత్తయిన జలపాతం. అదని మధ్యలో ఉండే మహాబూబ్ ఘాట్ కెరామెరి గుట్టలు ఎంతో బావుంటాయి. మాశారా! చెప్పుకుంటూ వస్తే ఎన్ని వశిషాలు వచ్చాయో మీరు కూడా మీ జల్లా వశిషాలు సేకరించండి.

జిహ్వ ప్రయాణి

పరీక్షల్లో రాకపోతె
మీకు మంచి మార్పులు,
కల్పక్కర్లు కాదు, మీరు
కాగలరట కార్పులు!

ఆట పాట లసలేమీ
వద్దని కా దర్శం,
ఎంతో ఎలువైన బైము,
చేయరాదు వ్యధం!

పారానికి ఒక్కసారి
చాలుమీకు పీడియో,
అప్పుడపుడు వినవచ్చును
వీలయితే రేడియో!

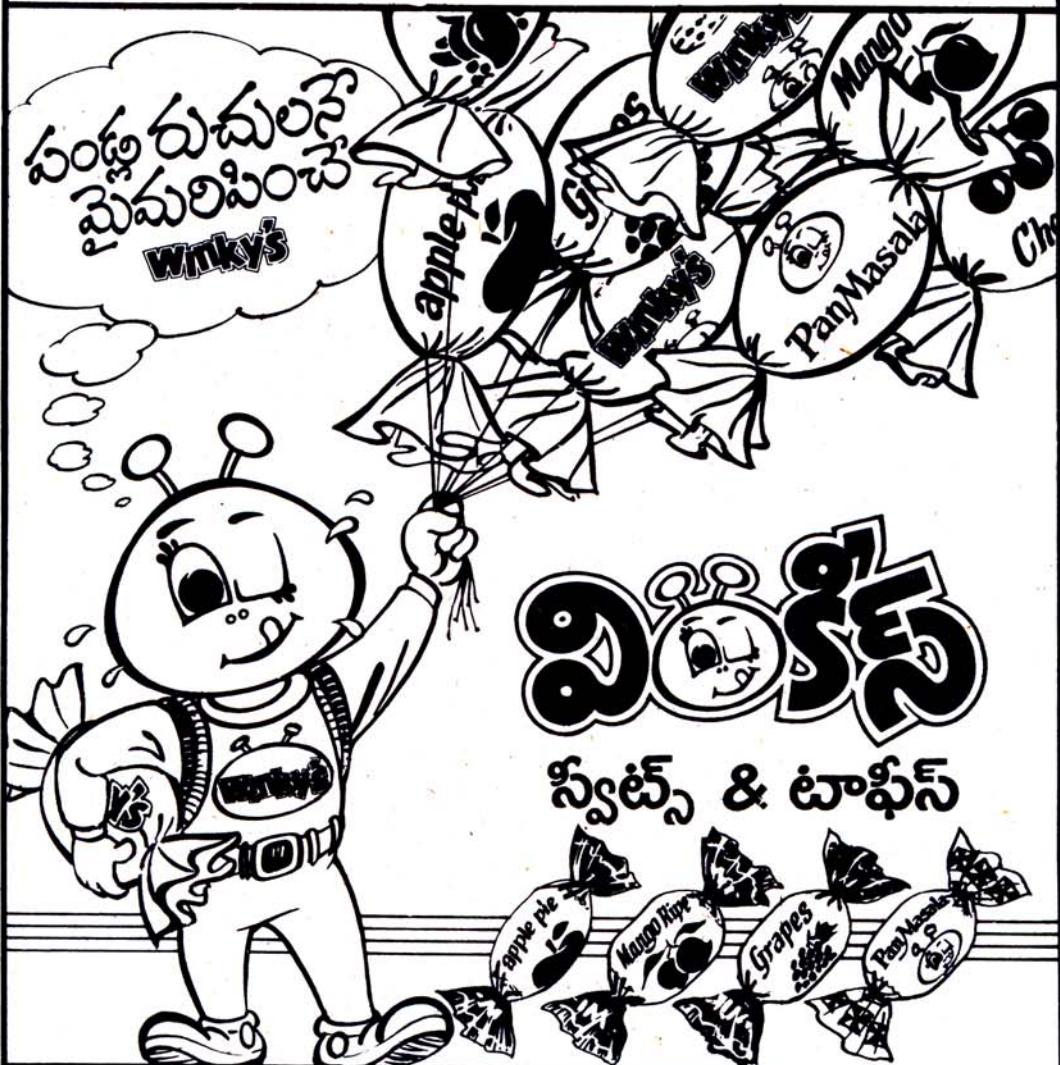
వ్యసనంగా మారరాదు
ఇంటివద్ద టీ.వి..
సండే ఉదయాన తప్ప
పనికొచ్చే వేపి?

కళ్ళు ఉరిమి చూసిందని
నిన్ను క్లోసు టీచరు,
అమ్మకి మొరఫెట్లరాదు -
తనెక పూరుక్కిచరు!

వచ్చే సంచిక వరకూ
చాలును ఈ పారం,
నాకూ వేరే వున్నది
కద ఒక జంరూటం!

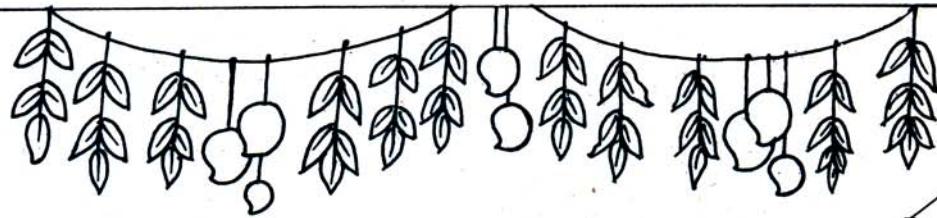
దేవిప్రియ అంకుల్

Happy Diwali

SreeMaa MARKETING

29-22-24, Peesapativari Street Suryaopet
VIJAYAWADA - 520 002. (A. P.) Phone : 64318

Let your tongue taste
the Variety

PHONE: 42857

AGRAWALA
SWEETS

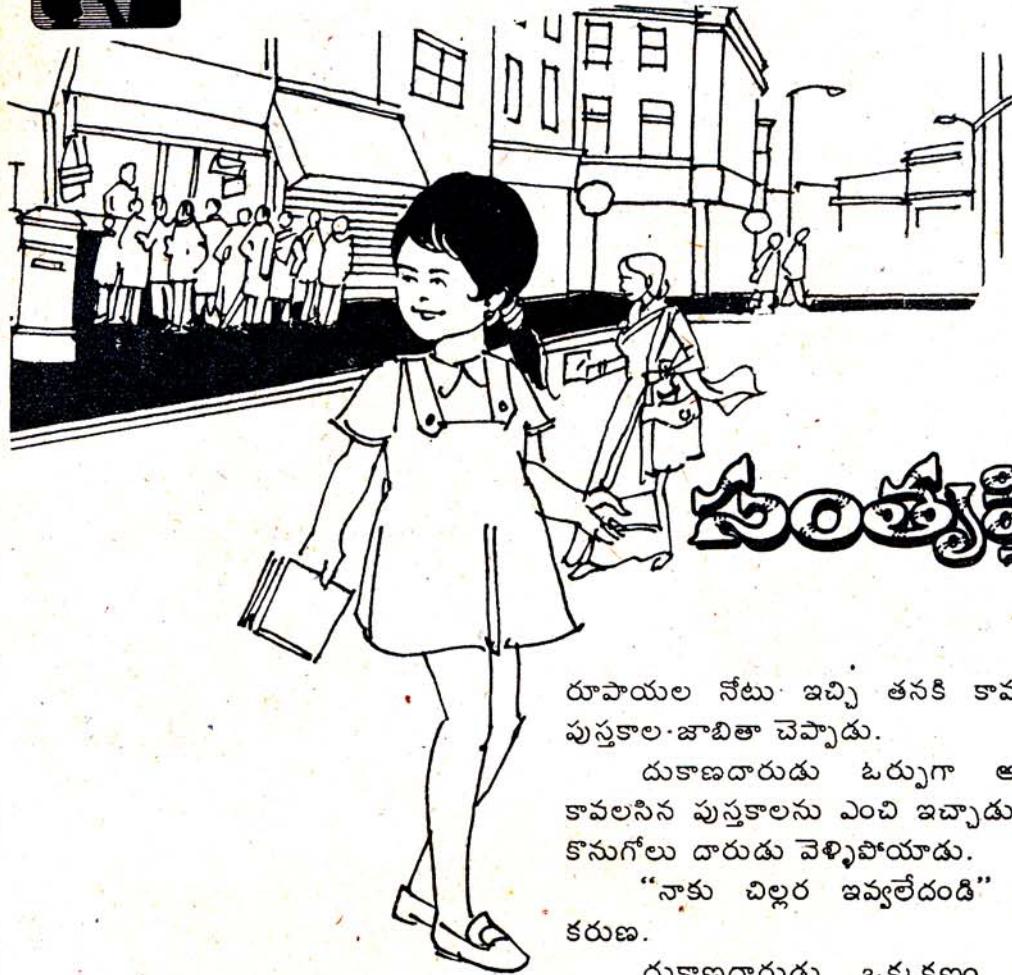
5-4-18, J.N.ROAD, OPP: RAMAKRISHNA THEATRE
ABIDS, HYDERABAD-500 001.

*"Buy Today's
Handicrafts in Decades it is Antique"*

Ashoka's

HANDICRAFTS & GIFTS

6-2-29/3/9, LAKDIKAPOOL, HYDERABAD-500 004. A.P.
PHONE: 225689

పుస్తకాలు

రూపాయల నేటు ఇచ్చి తనకి కావలసిన పుస్తకాల జాబితా చెప్పాడు.

దుకాణదారుడు ఒర్ధగా అతడికి కావలసిన పుస్తకాలను ఎంచి ఇచ్చాడు. ఆ కొనుగోలు దారుడు వెళ్లిపోయాడు.

“నాకు చిల్లర ఇవ్వలేదండి” అందికరుణ.

దుకాణదారుడు ఒక్కక్షణం పాటు గుర్తుకు తెచ్చుకుని, కరుణ చేతిలో ఆరు రూపాయలుంచాడు.

కరుణ బిత్తుర పోయింది.

తాను ఇచ్చింది అయిదు రూపాయల నేటు! తనకు తిరిగి ఒక రూపాయి మాత్రమే ఇవ్వవలసిన దుకాణదారుడు పొరబాటు పడ్డాడు.

రద్దిలోంచి ఇవతలకి పచ్చింది కరుణ.

ఆమెలో ఒక పక్క/అనందం, మరో పక్కగాభరా... దుకాణదారుడు తనతప్పు గ్రహించి తిరిగి పిలవడు కదా!

త్యరత్యరగా ఇల్లు చేరుకుంది కరుణ.

కరుణ పుస్తకాల దుకాణం ముందు ఆగింది. దుకాణంలో రద్దిగా ఉంది. అయినప్పటికీ కరుణ అగడానికి లేదు. ఇంటికి త్యరగా వెళ్లవలసి ఉంది.

అయిదు రూపాయల నేటును దుకాణ దారుడికి ఇచ్చి, “రెండు పందల పేజీల రూల్ల నేటు పుస్తకం ఇవ్వండి!” అంది.

దుకాణదారుడు అయిదు రూపాయల నేటు తీసుకున్నాడు. కరుణ అడిగిన నేటు పుస్తకం ఇచ్చి గళ్లాపెత్తె వెతికి, ఎగతా చిల్లర ఇవ్వబోయాడు.

మరో కొనుగోలుదారుడు అతడికి పది

తనకి అయిదు రూపాయల లాభం ఎంత అదృష్టం. అయిదు రూపాయలతో ఎన్నో కొనుక్కోవచ్చు.

ఆ రాత్రంతా కరుణకు నిద్ర పట్టలేదు.

మరుసటిరోజు కరుణ ఆ దుకాణం ఘుందునుండి వెళ్లింది. దుకాణదారుడిని చూసి అనుకోకుండా వటికింది. ఆ రోజు సాయంకాలం పారశాల నుండి తిరిగి వస్తూంటే అదే వఱకు.

దుకాణదారుడు తన కొడుకును దండిస్తున్నాడు.

కరుణకు క్రమంగా అర్థమవుతోంది.

నిన్న కొడుకు దుకాణంలో కొద్ది సేపు మాత్రమే కూర్చున్నాడట. ఉండవలసిన

సామ్యులో అయిదు రూపాయలు తగ్గాయి. కరుణకు తెలుసు.

దుకాణదారుడి పరాకు వల్ల తగ్గిపోయిన డబ్బు అది. ఆ డబ్బు తనవద్ద ఉంది.

కరుణ చప్పున ఇంటికి పరుగెత్తి అయిదు రూపాయల నేటుతో తిరిగి వచ్చింది. సంగతి చెప్పి దుకాణదారుడికి ఆ నేటుని అందించింది. ఆమెలో కొత్త సంతృప్తి కలిగింది.

అయిదు రూపాయలతో అనుభవించే సంతృప్తి కన్నా ఆ డబ్బు తిరిగి దుకాణ దారుడికి ఇవ్వడం వల్ల ఎక్కువ సంతృప్తి కలిగింది. అంతేకాదు. ఆమెలో అటు తర్వాత వఱకు పుట్టలేదు. ■

ఎమ.ఎ.వి. సహారాయణ

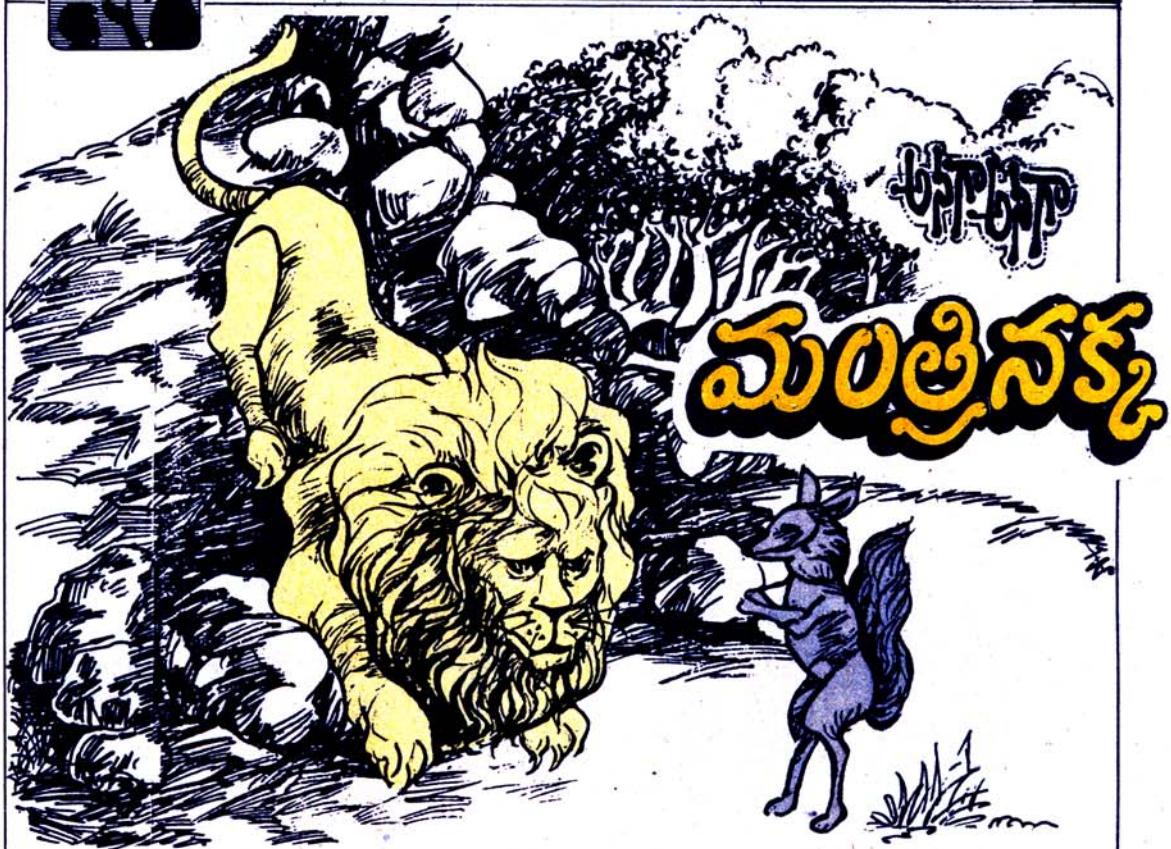
త్రికోలిక్ష

శ్రీకృష్ణ

సూర్యుని చుట్టూ భూమి తీరగడం వల్ల రాత్రిపగలు ఏర్పడతాయి. భూమి తన చుట్టూ తాను 24 గంటల్లో తిరుగుతుంది. అలాగే సూర్యుడి చుట్టూ 365 రోజుల ఆరు గంటల్లో తిరుగుతుంది. చంద్రుడి గమనం వల్ల అమావాస్య పౌర్ణమిలు ఏర్పడుతున్నాయి. మన పూర్వులు వీటిని జాగ్రత్తగా గమనించి కాలానికి రోజులు, వారాలు, నెలలు, సంవత్సరాలు లాంటి ప్రమాణాలను ఏర్పాటు చేశారు. నెలలకు పేర్లు పెట్టారు. నెలలకు ఆ పేర్లు ఎలా వచ్చాయో తెలుసుకుండామా!

పూర్వం రోమను కాలెండరులో పది నెలలు మాత్రమే ఉండేవి. అందులో మొదటి ఆరు నెలలకు వారి దేవతల పేర్లు పెట్టారు. తర్వాత నెలలను ఏడవ నెల... ఎనిమిదవ నెల... అని పిలిచేవారు. రోమను భాషలో ఎమినిదిని ‘అక్షమ’ అంటారు. అందుకే ఎనిమిదవ నెల ‘అక్షమ’ అయ్యింది. ఇదే క్రమేపి ‘అక్షోబర్గా’ మారింది. తర్వాత జూలియన్ సిజర్ చక్రవర్తిగా ఉన్నకాలంలో కాలెండరులో రెండు నెలలు చేరి మార్చులు చేశారు. అప్పుడు ఎనిమిదవ నెల అయిన అక్షోబర్ పదవనెలయ్యాంది.

శాలివాహన కాల పరిగణ ప్రకారం ఇది అశ్వయుజ మాసం. అశ్వసీ సక్కుత కాంతి పరిధిలో సూర్యచంద్రుల గమనాన్ని అనుసరించి ఈ నెలకు ఆ సక్కుతం పేరున అశ్వయుజ మాసమని పేరు వచ్చింది. ■

అనగా అనగా ఒక అడవి. ఆ అడవికి ఒక సింహంరాజు. నక్క ఆ సింహానికి మంత్రిగా ఉండేది. అది గుంటునక్క, జత్తులమారి కూడ. అది కపోవాయంతో మాయమాటలు చెప్పి రోజుకో జంతువును రాజుగారికి ఆహారంగా తీసుకుని వస్తుండేది. ఆ జంతువును చంపి సింహం తినగా ఏగిలిన మాంసాన్ని నక్క తీంటుండేది. ఇలా తీంటూండగా కొన్ని రోజుల తర్వాత అడవిలో జంతువులన్నీ అయిపోయాయి. సింహానికి ఆహారం దీరకపోతే తననే చంపేస్తుందని నక్కకు భయం పట్టుకుంది. చిన్న ఉపాయం ఆలోచించింది.

‘మృగరాజు ఈ అడవిలో జంతువులన్నీ అయిపోయి అటుచివర ఒక పులిమాత్రం

ఉంది. అది మీ దగ్గరికి రాశంటుంది. మీరే వెళ్లి దాన్ని చంపి తినండి’ అంది.

కూర్చున్న దగ్గరికి ఆహారం వస్తుంటే తిని సామరిగా తయారెంది. తనిప్పుడు పులితో పోట్లూడి జయించలేదు. ఈ వాషయం తెలిసే నక్క కుటు పన్నింది.

సింహానికి నక్క కుటు అర్థమైంది.

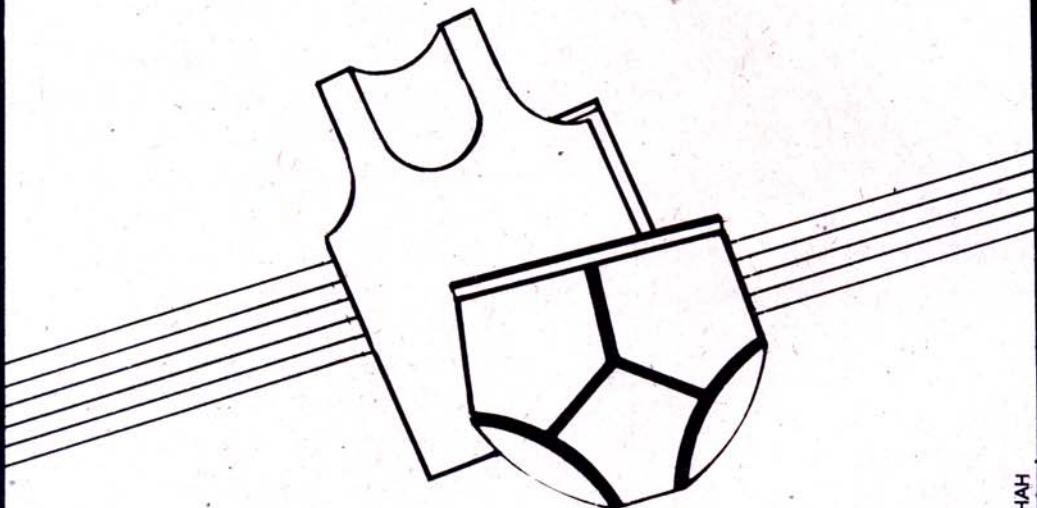
“పులి సంగతి రేపు చూస్తాను. ఇవ్వాల్చి నువ్వున్నావుగా” అని నక్కపైవడి గుటకాయస్యాహా చేసింది. ■

(పిల్లలు.... ఇది పాతకథ. ఎన్నోసార్లు ఏని ఉంటారు. అందుకే దీన్ని అనగా అనగా కథ అందాం. ఇలాంటికథలు మీరు రాసి వంపించవచ్చు. మీ ఫాటో, పేరుతో ప్రచురిస్తాం.)

Every Man's First Love

VILAN

VESTS & BRIEFS

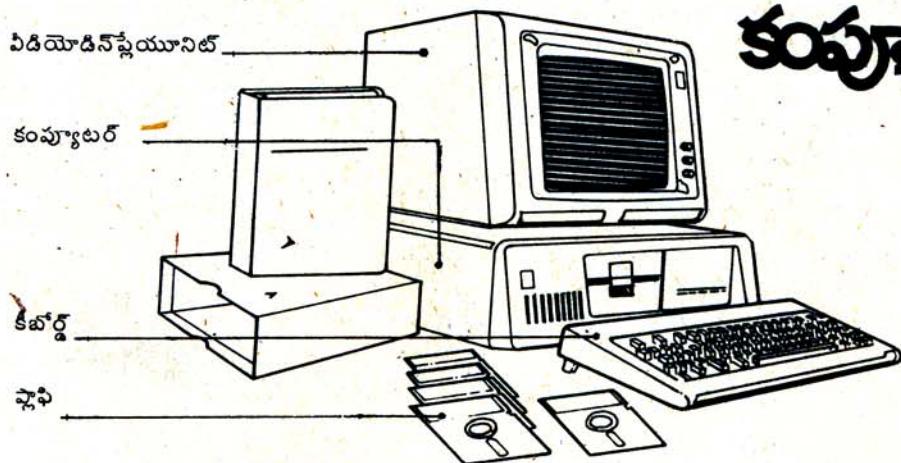

SHAH

SESHA SAYEE KNITTINGS (P) LTD., VIJAYAWADA – 520 016

కంప్యూటర్

విల్లలూ ... ఈరోజుల్లో 'కంప్యూటర్' గురించి వినివారుండరు. ఎక్కడ చూసినా కంప్యూటర్ ఎషయమే. కంప్యూటర్ అనే పదం ఈతపదంలా తయారయింది. కానీ దాలా మందికి కంప్యూటర్ అంటే ఏమిటో సరిగా తెలియదు. ఐదేళ్ళకితం నాకు కూడా కంప్యూటర్ అంటే ఒక రకమైన భయము, బెరుకు ఉండేవి. కంప్యూటర్తో చెతిమి చేయడం ఆరంభించిన కోద్ది రోజుల్లోనే ఆ బెరుకు పోయింది.

ముందుగా కంప్యూటర్ ఎలా ఉంటుందే, ఎక్కడక్కడ ఉపయోగిస్తారో తెలుసుకుందాం. తర్వాత అది ఎలా పని చేస్తుందే, దాని గాప్పుతనమేమిటో, దానికి ఇతర యంత్రాలకు ఉన్న తేడా ఏమిటో తెలుసు కొండాం.

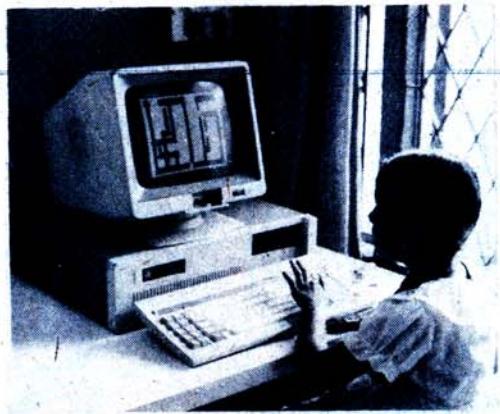
కంప్యూటర్ రకరకాల పనులు చేస్తుంది. లెక్కలు చేస్తుంది. సమాచారాన్ని నిలువ చేస్తుంది. బోమ్మలు గీస్తుంది. ఖ్యాంకుల్లో అకొంట్లు చూస్తుంది. రోగ నిర్దారణ చేస్తుంది. అచ్చుకోసం అక్షరాలను కూర్చు పెదుతుంది. పెద్ద భవనాలు, విధీలకు

కావలసిన ఘాస్నను, ఈహాచిత్రాలను గీసి పెదుతుంది. వాతావరణ వివరాలను రికార్డు చేసి రాబోయే వర్గాలు, తుఫానుల సమాచారాన్ని తెలియ చేస్తుంది. ఇలా కంప్యూటర్ ఇదీ, అదని కాకుండా కొన్ని వేల, లక్షల రకాల పనులు చేస్తుంది. అవసరం, చేయాల్సిన పనినిబట్టి కంప్యూటర్ ఆకారం, పరిమాణం రూపొందుతుంది. అంతెందుకు మనం చేతికి పెట్టుకునే ఎలక్ట్రానిక్ గడియారము, జీబులో ఉంచుకునే క్యాలిక్కు లేటర్ కూడా కంప్యూటర్లే. రకాలు, పరిమాణాలు వేరయినపుటీకి ఇవి అన్ని ఒకే మూల సూత్రంపై పని చేస్తాయి.

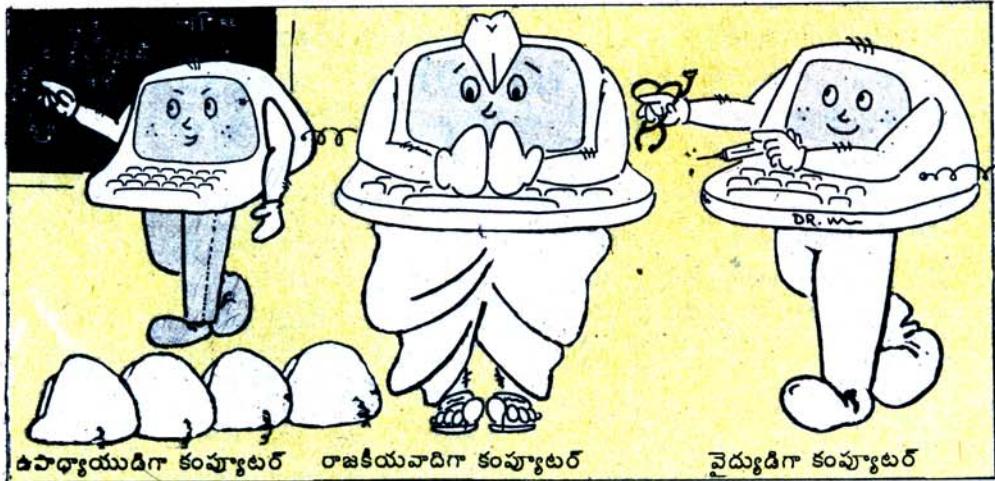
ఇక కంప్యూటర్ భాగాల గురించి తెలుసుకొండాం. టైవర్రెటరులా ఉండే దానినే 'కీబోర్డ్' అంటాము. దీన్ని ఉపయోగించే మనం కంప్యూటర్తో ఏ పన్నెనా చేయించవచ్చు. కంప్యూటరులోకి సమాచారం పంపడానికి మనకు కావలసిన సమాచారం అడగటానికి దీన్ని ఉపయోగిస్తారు. ఇది సమాచారాన్ని కంప్యూటరులోకి పంపిస్తుంది కాబట్టి ఇది 'ఇన్పుట్ డివైజ్' అవుతుంది. కీబోర్డ్ నుండి

ఒక వైరు (కేబుల్) టి.వి.లాగ ఉన్న దానికి కలిపి ఉంటుంది. ఈ టి.వి.లాగా ఉన్నదానిని 'విడియో డివెస్ట్ యూనిట్' (విడియో) అంటాము. కీబోర్డ్ ద్వారా మనం టైప్ చేసిన సమాచారం జిందులో గాజుతెరపై కనిపిస్తుంది. కంప్యూటరు మనకు ఇచ్చే సమాచారం కూడా జిందులోనే కనిపిస్తుంది. దీని ద్వారానే సమాచారం కంప్యూటరు నుండి బయటికి వస్తుంది. కాబట్టి ఇది 'అవటపుట్ డివెస్ట్ అపుతుంది.

ఇలా కంప్యూటరులోకి సమాచారాన్ని పంచే ఉపకరణాలన్నీ ఇన్ఫుల్ డివెస్ట్ వర్గంలోకి వస్తాయి. కంప్యూటరులో నుండి మనకు సమాచారం అందించే డివెస్ట్ యూనిట్, ప్రైంటర్ లాంటివి అన్ని అవటపుట్ డివెస్ట్ లోకి వస్తాయి. ఈ రెండింటిని కలిపి క్లూప్టంగా ఐ/బి డివెస్ట్ అంటాము. వై బొమ్మలో ఒక దబ్బాలాగ ఉండే అదే అనలు కంప్యూటర్. ఈ దబ్బా గురించే మనం తెలుసుకుండాం

అన్నది. ముందు ఇది ఎలా పని చేస్తుంది. జిందులో ఏయో భాగాలుంటాయో తెలుసు కుండాం. ఇప్పటికే కబుర్లు చాలు. మిగతా కబుర్లు వచ్చేనెల... ■ తఁ రమణ

విల్లలు చిన్నతసములోనే కంప్యూటర్ విద్యనభ్యసించి విజ్ఞానవధంలో ముందుకు ఛావాలని అన్నిస్తున్న ఒక శ్రేయోభిలాషి సమర్పించిన వ్యాసం ఇది

ప్రముఖ విషయాలు

రచన : చోక్కావు వెంకటరమణ ఛమ్ములు : టి. గంగాధర్

బుజీగాడి అయిదేళ్ళ గారాబంపల్ల మొండితనం ఏచ్చింది.
అమ్మచెప్పినమూఢు వినిటు. స్నానం చేయడానికి రశ్జూమూరాం చేసేవాడు.

బుజీవ్హాళ్ళ అమ్మమ్ము ఉఱిసుండి ఏచ్చింది. బుజీగాడి మొండితనం గురించి తెలుసుకుంది.

బుజీగాడితశ్శ రశ్జూ స్నానం చేయించే ఉపాయం ఆలోచిస్తాను

అమ్మమ్ము ఇచ్చిన సబ్బుని తారగా అరగ తేసిందకు బుజీగాడు రశ్జూ రెండుసార్లు స్నానం చేస్తున్నాడు

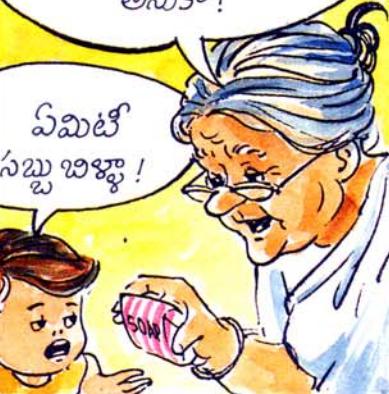
మీ అమ్మ పడియా బాపుందే!

రశ్జూస్నానం చేయకపోతే వ్హాళ్ళమ్ము బుజీగాణ్ణి వీఫుపగలగాట్టాది. వాటి మొండితనం తగించటం ఎలాగరే ఎవర్కి తోచలేదు.

ఒరే బుజీకన్నా! నీకోసం మాండి బహుమతి తెచ్చును ఇందూ తీసుకో!

ఎమ్ముమ్ము ఇచ్చిన సబ్బుని నాలుగు రశ్జులల్లి అరగ తేసిన్నపు అబద్ధంగా జోడు బుజీగాడు చెప్పాడు. ఈ సబ్బుమధు ఏమీలేదు

ఆకలయతే అస్సుం తీవుటంలూగే రశ్జూ స్నానం చేయాలి.

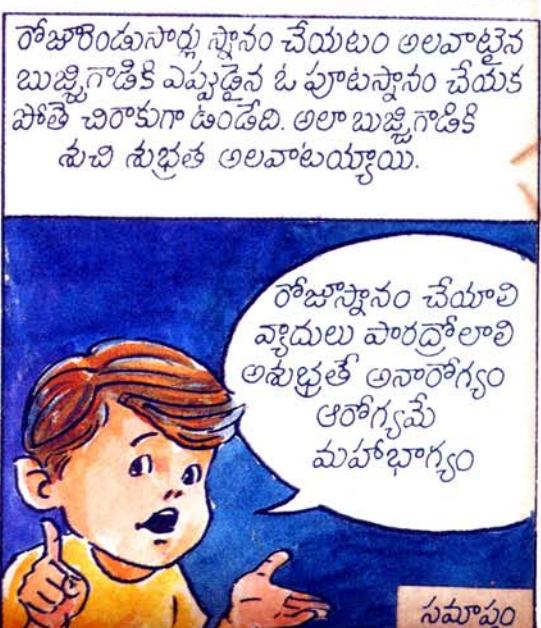
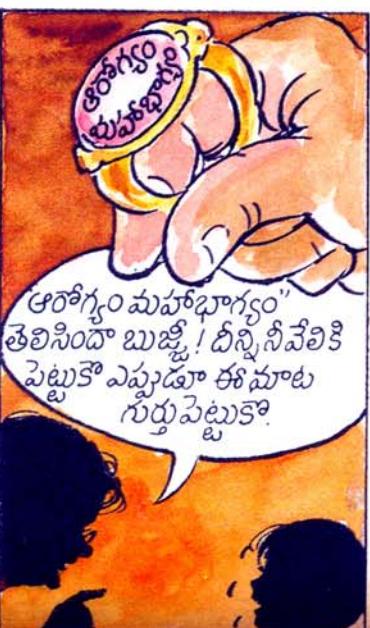
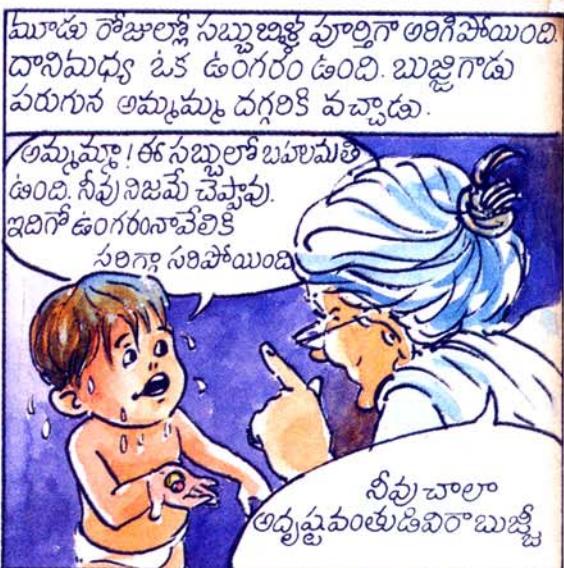
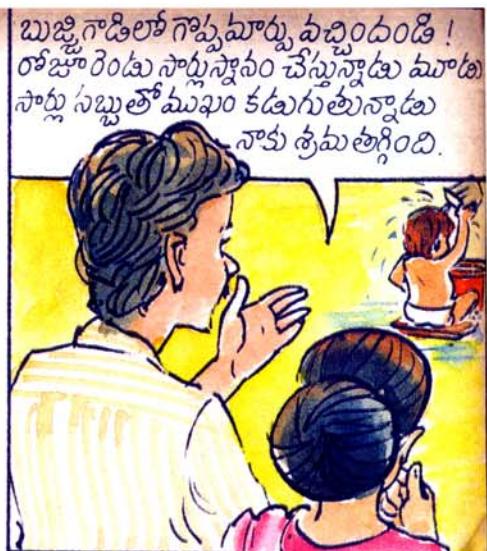
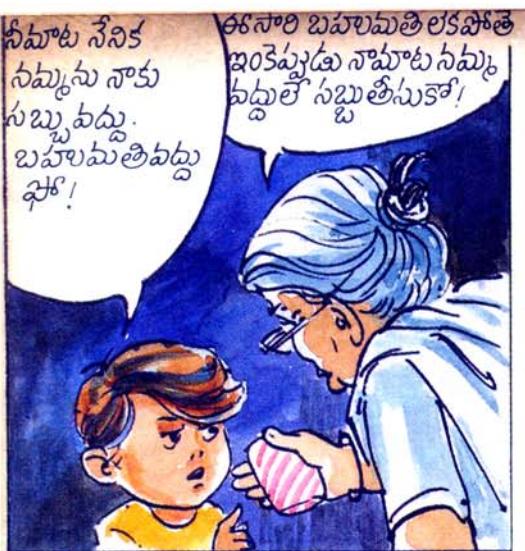

ఎంత సువాసునా చూడు! ఇది ఏట్టి సబ్బు ఇళ్ళకాదురా దీని స్నానం చేసి అరగతేన్నే దీనిమధు నీకో బహుమతి ఉంది

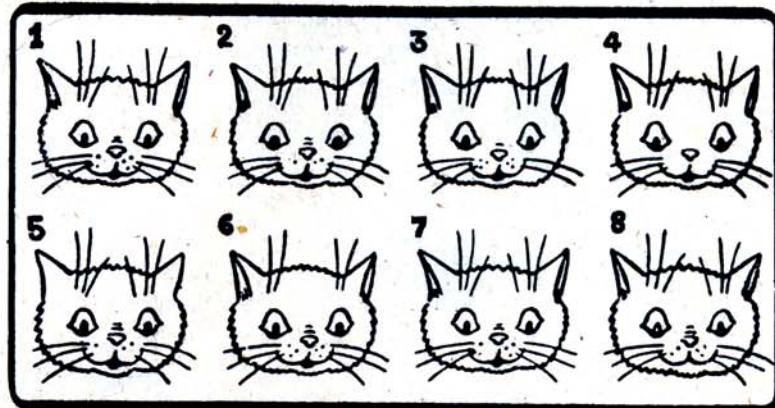

బుజీగాడు ఆసబ్బుని కూడా నాలుగు రశ్జులల్లి స్నానం చేస్తూ అరగ తేశాడు. దానిలాట్టు అమ్మమ్ము విభూమతిలేదు నీపు ఏత్తి అబద్ధం కోరువి. నీమాట సమ్మకు సబ్బులన్ బహుమతివేదలేదు

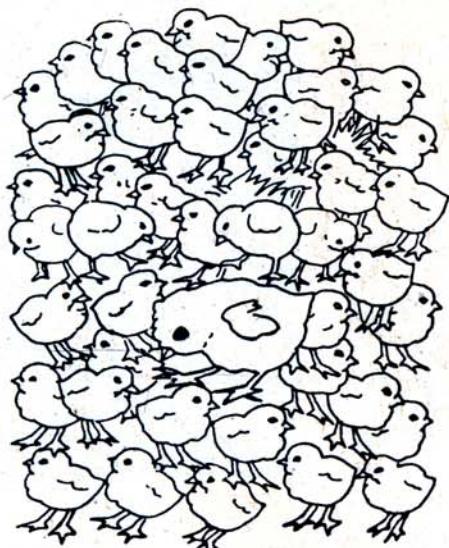
ఈ ఎనిమది పీళ్లి పిళ్లల్లో రెండు కవల పిళ్లలున్నాయి.
ఆ రెండింటిని గుర్తుపట్టగలరేష్మా ప్రయత్నించండి.
ఎంత త్వరగా గుర్తుపట్టగలరన్నది ముఖ్యం. ఊ క్రీక్...!

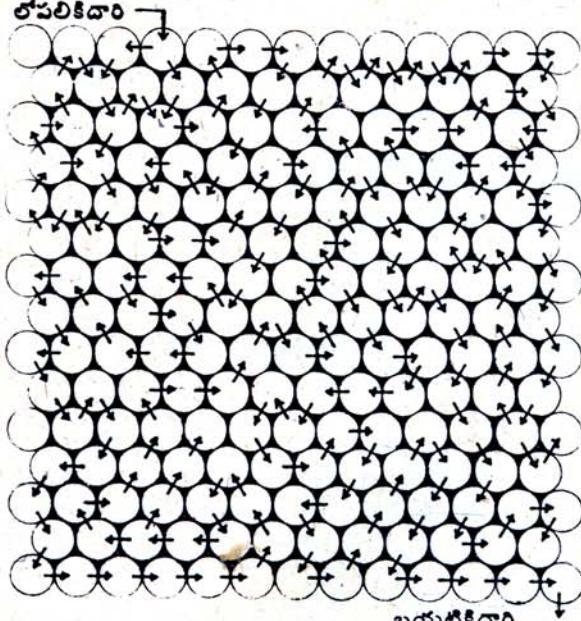
సంఘా
మంచికా 7, 1

తల్లి కోడిక పిళ్లలు ఎన్న ఉన్నాయో
లెక్క తెలియటం లేదట! మీరు
లెక్కపెట్టి చెప్పగలరా?

చక్రమ్యావాంతో చౌరబడి బయటికి
రాగలరేష్మా ప్రయత్నించండి

సంఘా 64

బయటికిదా

VIJAYA BOOK HOUSE
HIMAYATNAGAR, HYD-29

సంపత్తి 1 : సంచిక 1

బాలచెవిము
పీట్లల సమాచార పత్రిక
అక్షేబర్

Phone : 231117

CDR
HOSPITALS
HYDERGUDA, HYD - 29.

పెద్దవారితో పాటిక దిగిన అయిదేళు బాలుడు నవీన్

వయస్సుతో సంబంధం లేకుండా శాథన వల్ల క్లెప్టోన్ పనిని కూడా సాధించ వచ్చని చిరుంజివ నవీన్ నిరూపించాడు.

అయిదు సంవత్సరాల నవీన్ ఇప్పుడు సికింద్రాబాదలోని సెయింట్ పిటర్స్ పార్శవలలో ఒకటపరిగత చదువు తున్నాడు. నవీన్ అయిదు కిలోమీటర్ల పరుగు పండంలో పాల్గొని, పెద్ద వారితో సమాసంగా పరిగెత్తాడు. అయిదు కిలో మిటర్లను దాటాపు 26 నిముపాల్గొ పరిగెత్తి పెద్దవారినే ఆక్రమ్య పరిచాడు.

నవీన్ తండ్రి క్రి సంఖేపరాష్ట్ర ప్రైస్‌పాంతో రోజు సాధన చేసేవాడు. నవీనకు ఎన్నో బహుమతులు వచ్చాయి. నవీన్ ఎదిగి ఒలంపీక్స్ స్టోయిక్ చేరి ప్రైస్ టవెన్ లాంటి వారిని ఏంచి ప్రాచాదని ఆశిధ్యం. మర్యాదలో ప్రైస్ టవెన్ ఎవరా అనుకుంటున్నారా? ప్రైస్ టవెన్ ఎవరా

అమెరికన్ స్టీగ్ అటగాదు. 1936 బెట్టిన ఒలంపిక్స్ లో వరుగు పండంలో 'అమెరికాకు ఇక పతకాలు ఉన్న' అను కున్నప్పుడు ప్రైస్ టవెన్ వరుగు నాలుగు బంగారు పతకాలు సంపాదించాడు. ప్రైస్ ట్రైగ్ అయినందుకు అప్పటి జర్మని నియంత పొట్లుర్ ప్రైస్ ట్రైగ్ చేయి కలపదానికి నిరాకరించాడు. ఆ ఏధంగా ప్రైస్ ట్రైగ్ స్పృష్టించారు.

జూనియర్ వింబల్ఫ్న్ సాధించిన

భారతీయ బాలుడు

బెనివున్లో వింబల్ఫ్న్ ప్రతిష్ఠాత్మక ప్రైస్ ట్రైగ్ అట. వింబల్ఫ్న్ లో గలిచిన వారిని లెన్నిన ప్రపంచ వ్యక్తిగతా గుర్తున్నారు. ఈ పాటిలు లండన్లో జరుగుతాయి. ప్రపంచంలో దాలా దేశాలలోని ఆటగాళ్లు ఈ పాటిలో పాల్గొంటారు. జాత్రలో జరిగిన వింబల్ఫ్న్ ఆటల్లో భారతీయ బాలుడు 'రియండర పేన్' జూనియర్ టైటల్ సాధించాడు. బాలుర ఎఫాగంలో మన రియండర పేన్ ప్రపంచ వ్యక్తిగత అన్న మాట. ఇది భారతీయ లెన్నిన రంగానికి శుభసూచకం. రియండర పేన్ ముద్దాను లోని సెంట్ మేరిన స్కూలలో చదువు తున్నాడు. పేన్ పెరిగి పెద్దవాతై లెన్నిని బాగా ప్రైక్సీన్ చేసి వింబల్ఫ్న్ టైటల్ ని కూడా సాధిస్తాడని ఆశిధ్యం.

సెకన్సు 126 కిలోమీటర్ల వేగంతో పయనించే వ్యౌమనాక

మానవ జీవాలను, భూమిగమ నాన్ని ఎన్నో రకాలుగా కానీ స్సున్న సూర్యగపాం గురించి మరిన్ని ఎప్పాలు తెలును కోపానికి అమెరికా, యూరప దేశాలారు యులిసెన్ పేరున్న వ్యౌమ నౌకను అంతరిక్షంలోకి పంచిస్తున్నారు. ఈ వ్యౌమనౌక అంతరిక్షంలో అయిదేళు ఉంటుంది.

సూర్యనిలో వాయువులు, సూర్యుడి ఆకర్షణ శక్తి, సౌలార ఎంటఫూన్స్, కాస్క్యూ కిరణాలు, కాస్క్యూ ధూఢ మొదలైన వాటి వివరాలు ఈ యులిసెన్ ద్వారా తెలుస్తాయి. ఇది సెకన్సు 126 కిలోమీటర్ల వేగంతో పయనిస్తుంది. ఇది అంతరిక్షంలో అతి వేగంగా పయనించే తోలిమానవ నిర్మిత వాహనం అవుతుంది. జంతవేగంగా వెళ్లిన ప్రపంచిక ఇది సూర్యుడి దగ్గరికి వెళ్లినానికి

అర్ధన అవార్డులు

ఆటల్లో చక్కని ప్రతిభమానిన వారికి జాతీయస్టాయల్ అర్ధన అవార్డు ఇస్క్రార్స్ రాప్రైవటి భవనల్ జరిగే ప్రత్యేక కార్య క్రమంలో ఎజెక్చరలు ఈ బహుమతిని రాప్రైవటి న్యయంగా అందిస్తారు. బాణంతో మత్స్య యుత్సాస్ని కొదుతున్న అర్ధనుడి కంచు ప్రతిమతో పాటు ఇరవై వేల రూపాయల నగదును బహుమతిగా ఇస్తారు.

ఈ ఏడాది బదుగుర్కి డాక్టరులకు ఈ అవార్డును ఇచ్చారు. వారు కుమారి అశ్వని నాచపు (అష్టోట), మహాందర వాల్ (పాకి), ఎల్పున చెరియన (ఉత), సి.కె. యోశిద (పవరలిఫ్టర్), రాజేవ్ కుమార (కుస్తి).

వ్యౌమనాక

రెండున్నర సంవత్సరాలు అవుతుంది.

ప్రచీనము
పిల్లల సమాజ ప్రతిక

సంఖ్య: 1 సంచిక: 1 అక్టోబర్ 1990

సంపాదకీయం

“చలిమి సమాజం” పిల్లల సమాజ ప్రతిక లాంటిది. వెచ్చ సంచికనుండి పిల్లల దిన్ని నిర్వహిస్తారు. ఇందులో పిల్లలకు ఆసక్తి కలిగించే విషయాలు, సామాన్య పరిశ్రాణం ఎంచె అంటాలు, రాష్ట్రంలోని విధి విషయాల నుండి ‘చలిమిక్కా’ పథ్యాలు చుపిన బాల లోకం వార్తలుంటాయి. సమంచ సంచికలోని ‘చలిమి సమాజం’ ను జి. విషయ అనే ప్రాదురూప విద్యార్థి నిర్వహిస్తారు. చలిమి సమాజం ఔర్ల మి అభిప్రాయాన్ని రాసి దిన్ని మీకు ఉపయోగిసి తిర్పుదిద్దునికి సహకరించండి.

సంపాదకుటుంబం

ప్రధానికి టోపి ఇచ్చిన మేనకా

కెంద్ర అదవులు పర్యావరణ కాల మంక్రి శ్రీమతి మేనకాగాంధీ. ప్రధాని విశ్వాసాద ప్రతావనింగుకు ఈ మధ్య రెండు టోపిలను బహుకరించారు. ఇంకా కృతిము ఉన్నితో చేసినవి. టోపిలు ఇస్తూ మేనకా గాంధీ ఇలా అన్నారు. “మీరు ధరిస్తున్న టోపి బిహారీ ఉండే ఒక రక్కెను కుండెలు చర్చంతో చేసినది. ఈ అమాయ కపు జంతువులను చర్చకోసమే చంపి, వాటి చర్చాన్ని బలిచి టోపిలను కుదకారు. మీరు ఆ టోపిలను ధరించడం పర్ష్మంగా కుండెళ్ళను చంపడానికి ప్రాత్మపొంచడమే కదా! అందుకే ఇకముందు కృతిము ఉన్నితో చేసిన టోపిలనే వాడంది”. ఈ మాతులు ఏని ప్రధాని తను చేస్తున్న పారపాటు తెలుసుకొని అసలు టోపినే వాడటం మానేశారు. వాడినా జంతు చర్చంతో తయారైన టోపిని వాడటం లేదు.

“పసిపిల్లలకు కూడా అర్థం అయ్యే రచన పుష్టులు” - బిషప్ కోన్స్
“చదువుకు లక్ష్మణ; చక్కని నదవడిని అలవరచడం” - పోచ. సెన్సుర్

1990 జ్ఞానపీఠ అవార్డు

ఉన్నత సాహిత్య
విలువలున్న పుస్తకానికి జాతియి
స్థాయిలో ఏటా ఇచ్చే
‘జ్ఞానపీఠ అవార్డు’

ఏదాది ఉర్కు రచయిత్రి శ్రీమతి ‘కురరుల్-ఇన్-ప్రైమర్కు ఇచ్చారు. అమె 1959లో లాసెన్ ‘ఆగ కే దరియా’ పుస్తకానికి ఈ అవార్డు వచ్చింది. శ్రీమతి కురరుల్ 63: సంవత్సరాల క్రితం అలిషుడల్ జ్ఞానించారు.

గత ఏదాది ఈ బహుమతి మన తెలుగు కు ల్యాక్ సి. నారాయణరెడ్డి (ఎశ్చాంఫర)కి ఇచ్చారు. అంతకు ముందు మరో తెలుగు కుకి ఈ బహుమతి వచ్చింది. అయినచర్ మీకు తెలుసా? శ్రీ విశ్వాసాద సత్యనారాయణ (శ్రీమద్రామాయణ కల్ప వృక్షం)

వ్యాసరచన పోటీ ఘరితాలు

మారుతున్న సమాజంలో కోరుతున్న విధ్య, అనే అంశంపై ప్రైమరూలోని చిల్డ్రన్ ఎయ్యకేపసల ఎకారామి వారు నిర్మించిన వ్యాస రచన పోటీ ఘరితాలు.

సింపోచలం, సవేదయ పారశాలకు చెందిన జ.వ.ఎ.వ. నాయురు పంచిన వ్యాసం ఇతమమైనదిగా ఎంపికింది. ఇదే పారశాల ఎయ్యగ్రి ఎన. అప్పారావు పంచిన వ్యాసం కన్సులేషన్ బహుమతి గెలుగు కొంది.

సల్మండ జల్లు నవేదయ పారశాల ఎయ్యగ్రి ఎ. వెంకట్రస్తుర్కు ద్వితీయ బహుమతి, కరింగసర జల్లు గంధిరావపేట అవుర్ ప్రైమరి స్కూల్ ఎయ్యగ్రిని కిరణ్యాలుకి మూడవ బహుమతి వచ్చింది.

ఎంచేకలకు బహుమతులు పొస్టులో అందుతాయని ఆకాదమి తైర్కెర్ తెలిపారు. వ్యాసాలు పంచిన వారుదరికి ఆయన కృతజ్ఞతలు తెలియజేశారు.

పెద్దవాళ్ళు ఏళ్ళ తరబడి కష్టపడి నాథించలేక గొప్పవనుకునే పనులను కొందరు చిన్నారులు ఆకలయి గుక్కపట్టి ఏద్దునఁత సహజంగా, సులభింగా కొన్ని పనులు చేసేస్తుంటారు. అద్యాతమైన ప్రతిభను కనబరుస్తారు. అమాయకత్తు, అందం ఈ ప్రతిభకు తోడైతే ఇక చెప్పక్కరలేదు.

సరిగ్గా ఈ కోవకు చెందిన పాపాయి పేచివామలి. పామలికి నిండా మూడేళ్ళయినా రాలేదు. అయినా అద్యుతంగా సట్టింగులుగుతుంది. మానవమ్మాతుడు మౌయులేనంతటి ఎప్పాన్ని కురిపించే పాత్రలో పాలుతాగినంత సులభంగా సట్టించేసింది.

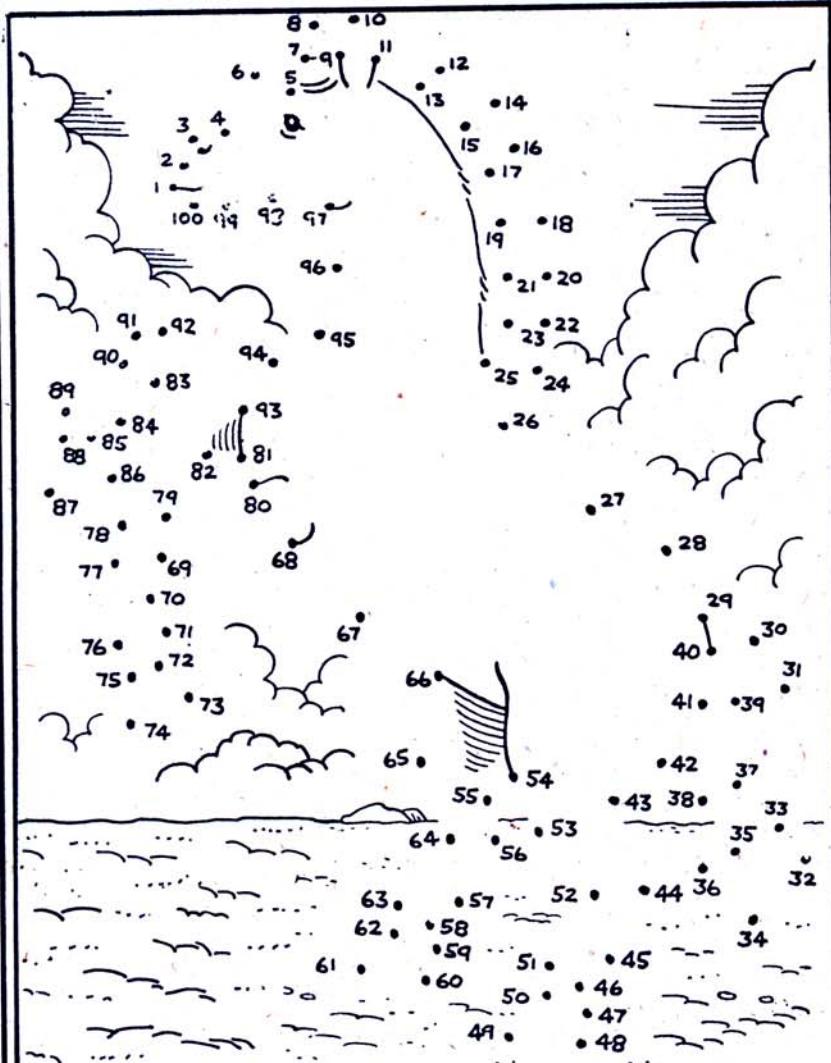
మానసికంగా ఎదగని పాపగా ‘అంజలి’ నినిమాలో అతిసహజంగా సట్టించి అందరిపెపును పాందిన ఈ పాపకు మంచి భవష్యత్తు ఉండని చెప్పవచ్చు. పామలి సత్తెకాదు. మంచి మోదలకూడా. ఇప్పటివరకు పందకు పైగా గ్రిటింగ్ కార్పులకు మోదల్గా వనిచేసింది.

పాకెట్కార్పున్

చుక్కలు కలపండి, చక్కని బొమ్మ ప్రత్యక్షం అవుతుంది.

పిల్లలు మీకు ఒకటి నుండి వంద వరకు
అంకెలు లెక్క పెట్టడం వచ్చు గదా! ఒకటవ
నంబరు చుక్క నుండి 100 వ నంబర్ చుక్క
వరకు చుక్కలను వరుసగా కలపండి.. అంతే.
చల్ చల్ గుర్రం ప్రత్యక్షం అవుతుంది.

పీఠ గలో
బంధించి వెళుసు
పెలియించి వెళుసు

పైన్ లేనీ
ఆచుతాలను
కుపుగుండి
కెల్లులు విశ్వాసాన
ఎజున సంవదమ
బి.ఎం.బిర్దా

పైన్ మూజియంలో
ఉండింది

ఓ. 10.30 గం సంద
ాత. 8.30 గం చంద

అలగో, విశ్వాసేన వింశతి
బి.ఎం.బిర్దా ఫైఫిరియంలో
చూండి

బి.ఎం.బిర్దా
ప్లానెట్రియం
ఎడ్యుకేషన్స్
235081 తిరుపాలు

బి.ఎం.బిర్దా
పైన్ సెంటర్
అంధార ప్రాంతా-500463

గంటల రోడ్ విశ్వాస
బారంబెంగల్ దీనికి సహి!!

త్రైనాల్

(త్రైకంటినాల్)

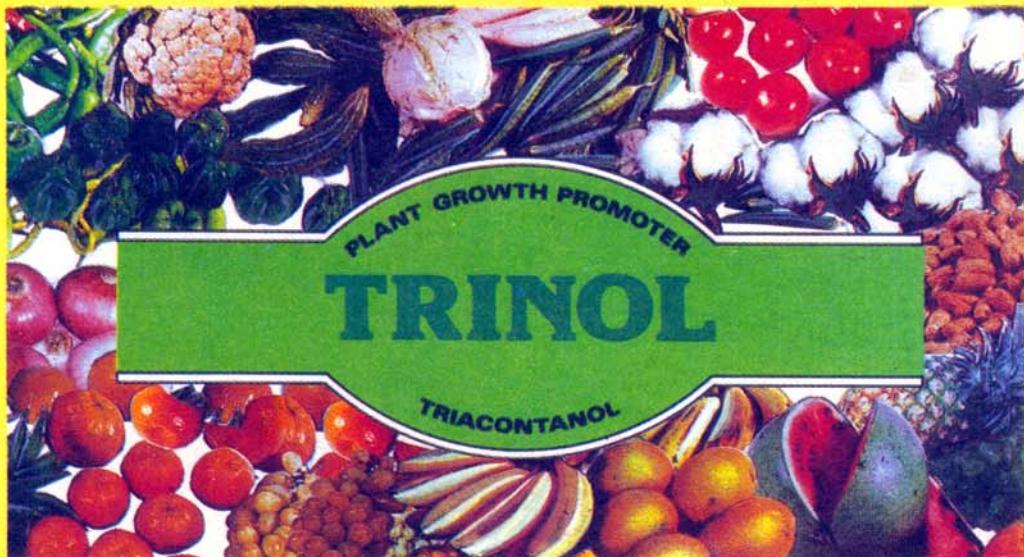
త్రైనాల్ వాడుటవలన కలుగు లాభములు :

త్రైనాల్ మన పంటలలోని కణాల యొక్క పెరుగుదలను పెంచిందించును. రెతులు సేవాద్యక్షఫముతో లాభసాలీకోసం 'త్రైనాల్' అనే మందు మీకు అందిస్తున్నాము.

త్రైనాల్ స్నే చేయుట వలన పంటలు బాగుగా పెరుగును. పైదకు పొషక పదార్థములు వీల్యుకోనుశక్తిని పెంచిందించును. ఇదియును గాక పైర్చు దెబ్బతినన భాగములను కూడా బాగుచేయును. కావున పొషక పదార్థములను తీసుకొను శక్తి పంటలకు కలుగును.

త్రైనాల్, (త్రైకంటినాల్) పత్రి, మరప, వరి, కూరగాయలు, పూలమొక్కలు, సూనెగింజలు, మామిడి, నిమ్మ, ఉడక మొదలగు పండ్లతోలలో వాదరగ్గ సరికొత్త మందు.

త్రైనాల్ ను ఏ జతర్జత మందులలో కలిపి వివిధారి చేసినసు ఎటువంటి హని కలుగదు.

R Relaent
Chemicals
Hyderabad

ఇంచరవరములకు : రిలాయింట్ కెమికల్స్, 1-10-10, అశేకనగర్,
హైదరాబాదు - 500 029 వారిని సంప్రదించండి

కాట్లూడ వ్యాపార కార్పొరేషన్
త్రివెనీ

నాణ్యత మంత్రయూగి
ఖూళి లెచ్చిన బి భూరథ ప్రజలు

ప్రమాద ప్రస్తుతి నుండు “ప్రేలు”

అధిమానించేది ‘త్రివెనీ’

త్రివెనీ స్టార్టర్ మాన్యుఫ్యూర్క్చర్ కంపనీ
కూర్మాశిల్పిల్ - 520001, ఫోన్: 34-58

ప్రభ్యుసం మాసి విద్యా

ఎత కష్టమైన పని అయినప్పటికి అభ్యాసం చేస్తే నేరుకోవచ్చు. ఏదయినా సరే అభ్యాసం చేస్తే రాకపోవటం అనేది ఉండదు. కింతమంది పెద్దవాళ్లు పలు ఎషయాల పట్ల అసక్తి చూపుతుంటారు. కానీ ప్రయత్నించినా బాగా నేరుకోలేక పోయాం అని అంటూ ఉంటారు.

కాని వారు చెప్పేది తప్పు. అభ్యాసం ద్వారా నేరుకోలేక పోవటం అన్నది ఉండదు. మనుషులే కాదు జంతువులు కూడా అభ్యాసం ద్వారా ఎషయాలను హాయిగా నేరుకొంటాయి. తమకు ఎంతమాత్రం పరిచయం లేని ఎషయాన్ని అతి తక్కువ కాలంలో అభ్యాసం ద్వారా తెలుసుకో గలుగుతాయని శాస్త్రవేత్తలు చిన్న ప్రయోగం ద్వారా రుజువు చేశారు.

ఒకరకం గోధుమరంగు ఎలుకను ఓ పెట్టెలో ఉంచారు. దానికి కావల్సిన ఆహారం యంత్రికంగా అందేట్లు చేశారు. పెట్టెలో ఓ ఎద్దుత్త బల్యును ఉంచి, దాని స్విచ్చును పెట్టెలోనే ఒకచోట అమర్చారు.

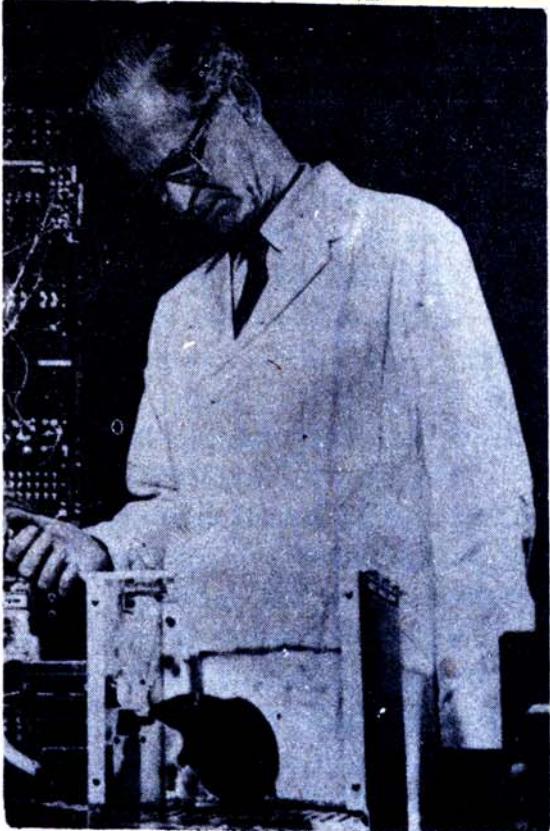
ఆహారం ఉండేచోట చిన్న తలుపు లాంటి దాన్ని అమర్చి ఇంకో స్విచ్చ నెక్కితే అది తెరుచుకొనేలా ఏర్పాటు చేశారు. ఇలా పెట్టెలో రెండు స్విచ్చలు ఏర్పాటు చేశారు.

పెట్టెలో లైటు ఆర్టిగ్ వేసి చికటిని కల్పించారు. చికటిలో ఎలుకకు చికాకు కలిగి పెట్టె గోదలను గోకేది, రక్కెడి. దీంతో స్విచ్చపై ఒత్తిడి ఏర్పడి పెట్టెలో బల్యు వెలిగేది. ఇలా పదె పదే చేసిన ప్రయత్నాల పట్ల మొదటి స్విచ్చ నెక్కితే బల్యు వెలుగుతుందని, రెండవ స్విచ్చ నెక్కితే ఆహారం ఉన్నచోట తలుపు తెరుచు

కుంటుందనే ఎషయం ఎలుకకు తెలిసింది.

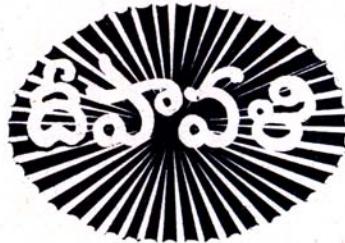
కింతకాలం ఎలుకను అందులోనే ఉంచి ప్రయోగం చేశారు. ఎలుకకు ఎప్పుడు ఆకలి వేసినా ముందు లైటు వెలిగే స్విచ్చను నెక్కేది. తర్వాత తలుపు తెరుచుకునే స్విచ్చ నెక్కేది చూశారా! అభ్యాసం ద్వారా ఎలుక ఆ ఎషయాన్ని ఎలా నేరుకుందే.

నిజానికి ఎలుకకు ఈ పెట్టె ఎషయం, అందులో స్విచ్చ నెక్కితే ఆహారం దీరుకు తుందనే ఎషయం ముందు బోత్తుగా తెలియదు.

కానీ ఎలుక చేసే పలు ప్రయత్నాల్లో స్విచ్ నెక్కడం, స్విచ్ నెక్కగానే ఆహారం దెరికే చేట తలుపు తెరుచుకోవడం జరిగింది. ఇదే పనిని పదే పదే చేయడం వల్ల ఎలుకకు ఆహారం కోసం ఏమి చేయాలో తెలిసింది. ఆకలి వేయగానే స్విచ్ నెక్కాలన్న విషయం చిట్టెలుకకు అభ్యాసం వల్లనే తెలిసింది. ఈ విషయాన్ని ఇంత శాస్త్రియంగా రుజువు చేసిన శాస్త్రవేత్తల మాట ఎవ్వరైనా నమ్మలిగ్యందే కదా! ■

గిరిజా నారాయణ

ధీమాను పెంచి ఆనందం పంచే దీపావళి

అజ్ఞానంపై జ్ఞానం....

అన్యాయంపై న్యాయం...

దానవత్యరంపై మానవత్యం ...

చీకటిపై వెలుగు విజయానికి ప్రతీకగా కాశ్మీరు నుండి కన్యాకుమారి వరకు భారతదేశం అంతటా ఈ పండుగను జరుపుకొంటారు. మానవజాతి ప్రగతికి మూలకారణం అయిన అగ్నిని ఆరాధించే ఆచారంలోంచి పుట్టిన పండుగ ఇది. దీపావళి పండుగ నాటికి పంటలు చేతికి అందుతాయి. కాబట్టి దీనిన్న 'భూసార పండుగ'గా కూడా జరుపుకుంటారు.

నమ్మకాలు, ఆచారాలు ఎలా ఉన్నా ఇది పిల్లలు ఆనందంగా జరుపుకునే పండుగ. రంగు రంగుల కాంతులు వెదజల్లే టపాకాయలు, నిప్పురవ్యలు వెదజల్లుతూ జూయ్ముని ఆకాశంలోకి లేచే రాకెట్లు, తారాజూవ్యలు, జ్యరున పాకే పాములు ఇలా రకరకాల టపాకాయలు కాల్పి ఆనందించే పండుగ ఇది. ఆనందంతో పాటు ఆత్మ విశ్వాసాన్ని, ధీమాను పెంచే పండుగ ఇది.

అక్టోబర్ 18న అమావాస్య నాడు ఈ పండుగ వస్తున్నది. రాత్రిని ప్రకృతి చీకటి రాత్రిగా చేస్తే మానవుడు దీపాలను వెలిగించి చీకటిని పారదేలాడు. అరాచకత్యానికి, ప్రతీకగా ఉన్న నరకున్న శ్రీకృష్ణుడు వథించడం దుష్టుడైన రావణుడిని రాముడు చంపడం, విక్రమాదిత్య శకారంభం, లక్ష్మీదేవి పునరాగమనం లాంటి పురాణ కథలు కూడా ఈ పండుగ జరుపుకోవడం వెనుక ప్రచారంలో ఉన్నాయి. ■

శ్రీ

ఎడమైచె

ఎలాగైతేనేం మా మామయ్ ఇంటికి వెళ్లాను.

“నాకు సైకిల్ తొక్కడం వచ్చు” అని చెప్పగానే మా మామయ్, అత్తమ్మ చాలా సంతోషించారు. నాకు కాస్త గర్చం అనిపించింది. వాళ్ళింట్ల టిఫిన్చేసి మళ్ళీ సైకిల్పై మా ఇంటికి బయలు దేరాను. నాకు ఎదురుగా ఒ వ్యక్తి సైకిల్పై వస్తున్నాడు.

‘రోడ్సుకు ఎడమైచెపునుండి వెళ్లండి’ అని అన్నాను.

ఆ వ్యక్తి న్నావైపు ఏంతగా చూసుకుంటూ వెళ్లాడు. కాసేపటికి ఇంకోవ్యక్తి అలాగే రావటం చూసి మళ్ళీ అదేమాట అన్నాను.

అతనుకూడా న్నావైపు అదేలాచూసి వెళ్లిపోయాడు. నాకేం అర్థం కాలేదు.

ఎదురుగా మా నాన్నగారు సైకిల్పై వస్తున్నారు.

మళ్ళీ అదేమాట అన్నాను.

మా నాన్న సైకిల్ అపి

“ఏరా నీ కుడిచేయి, ఎడమచేయి మరిచి పోయావా. కుడిచేయి వైపు వస్తూ నాకే చెపుతున్నావే” అని అన్నాడు.

అప్పుడుగాని నాకు అర్థంకాలేదు.

నేను వెళ్ళిపుడు ఎడమ వైపే వెళ్లాను. కానీ మళ్ళీ వచ్చేపుడు అదే ఎడమవైపు అనుకుని అలాగే వస్తున్నాను. ■

(గొప్పరిణానుండి చిరంజివి వంశికృష్ణ పంచిన కథ)

ఆరోజు ఆదివారం!

పారశాలకు సెలపు.

పాధ్యన్నే లేచి స్నానం చేసి తయార య్యాను. ఆ రోజు నాకు చాలా అసందంగా ఉంది. నాన్న కూడా ఇంటి దగ్గరే ఉన్నారు.

తొందరగా తయారయి, అమ్మ టిఫిన్ తినమని పిలుస్తున్నా వినక పరిగెత్తుకోచ్చి దిడ్డే ఉన్న సైకిల్ తీశాను.

నేను ఈ మధ్యనే సైకిల్ తొక్కడం నేర్చు కున్నాను. సైకిల్ తొక్కడం కొద్దిగా వచ్చు. నడిచేటపుడు లేదా ఏదైనా వాహనం నడిపే టప్పుడు ‘ఎడమనుండి వెళ్లాలని’ మాప్పారు చెప్పిన మాటలు నాకు చాలా గుర్తు.

సైకిల్ తీసి రోడ్సుపైకి వచ్చి తొక్కడం ప్రారంభించాను. “నాకు సైకిల్ తొక్కడం వచ్చు” అని పక్క వీధిలోని మా మామయ్కు చూపేట్టేందుకు నా తొందర. మెల్లిగా రోడ్సుకు ఎడమవైపు నుండి సైకిలు తొక్కుతూ

జీవ్సదితు సూర్యాడు

సూర్యుడు ప్రపంచానికి వెలుగును, వేడిని ఇస్తాడు. అంత వేడివెలుగు సూర్యునిలో ఎక్కడినుంచి వస్తుందో తెలుసా? అణుశక్తి, పరమాణుశక్తి, అణుబాంబు, హైద్రేజన్ బాంబు, గురించి మీరు ఏన్నారు కదా. చిన్నదిగా ఉండే అణువులో ఎంతో శక్తి దాగి ఉంటుంది. అణువును ఛేదించ గలిగితే ఆ శక్తి బయటికి వస్తుంది. అలా అణువును ఛేదించి ఏపరీతమైన శక్తిని వెలువరించే పరికరమే అణుబాంబు. అణువుల్లో చిన్నది పరమాణువు. ఇందుకు ఉదాహారణ హైద్రేజన్ జన్ పరమాణువు. ఇందులో మరింత శక్తి ఉంటుంది. అందుకే హైద్రేజన్ బాంబు అణుబాంబు కన్నా శక్తిమంతమైంది. అణువును ఛేదించడం బాలా కష్టమైన పని. దానికి ఎంతో శాస్త్ర విజ్ఞానం, సున్మితమైన శాస్త్ర పరికరాలు కావాలి. ఇవన్నీ ఉన్నా కూడా అణువును ఛేదించాలంటే బాలా కష్టం.

మనం ఇక్కడ ఇంత కష్టపడినా సాధ్యం కాని అణు ఏచ్చేదనం సూర్యునిలో దానంతట అదే జరుగుతుంది. మండే సూర్యునిలో ఉన్న మూలకాలు గాలిరూపంలో ఉంటాయి. వాటిలో

హైద్రేజన్ పరమాణువులు ఎల్లపుడు విడిపోతూ ఎంతో వేడిని, వెలుతురును వెదజల్లు తుంటాయి. ఆ వేడి, వెలుతురులే భూమిపైకి కాంతి కిరణాల రూపంలో ప్రసరిస్తున్నాయి. ఇందులోని వేడిని మొక్కలు కిరణజన్య సంయోగక్రియ ద్వారా తమలో నిల్చే చేసుకుంటాయి. ఆ మొక్కల భాగాలను జీవకోటి స్వీకరించటం ద్వారా ఆ వేడిని మనుషులతో సహా ఇతర జంతువులు కూడా ఏనియోగించు కొంటున్నాయి.

మనుషుల్లో జంతువుల్లో జివన వ్యాపారాలన్నింటికి సూర్యుశక్తి మూలాధారం అన్నది అర్థమైంది కదా. మొక్కల్లో అహరం సూర్యరశ్మి వలన ఉత్సవమవుతుందని, సూర్య కిరణాల సాయంతో మానవ శరీరంలో 'ది' ఎటమిన్ ఉత్సత్తవతుందని శాస్త్రజ్ఞాలు కనిపెట్టారు. అందుకే వైద్యులు చంటిపిల్లల్ని లేత ఎండలో పదుకోబెట్టాలని చెప్పుంటారు. ప్రకృతి వైద్యులు సూర్యరశ్మిని అనేక చర్చ వ్యాధులను నయం చేయడానికి ఏనియోగిస్తున్నారు. ఎదేశాల్లో సూర్యరశ్మి కోసం 'సూర్య స్వానాలు' (సన్బాత్) చేస్తారు. మనదేశంలో

ఆరోగ్యవరంగా సూర్య నమస్కారాలని అనాదిగా ఉన్నాయి. ఇన్ని రకాలుగా సూర్యుడు మన జీవితంలో ముడిపడి ఉన్నాడు.

భూమి నుండి చూస్తే సూర్యుడు ఘుటబొల్ అంత పరిమాణంలో కనిపిస్తాడు. తాని సూర్య గ్రహం భూమికన్నా కన్ని వందల రెట్లు పెద్దదిగా ఉంటుంది. దాని వ్యాసం 14 లక్షల కిలో మీటర్లు. ఇది భూమి వ్యాసం కన్నా 109 రెట్లు ఎక్కువ. భూమి నుంచి 15 కోట్ల కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్నాడు కాబట్టి ఇక్కడి నుండి చూస్తే అంత చిన్నగా కనిస్తున్నాడు. అంతదూరం నుండే నిప్పులు కురిపించే ఎందను వెదజల్లుతున్నాడు. అక్కడికి వెళించే

ఎంత వేడి ఉంటుదే ఉపించండి. అమ్మా! మాడి మసైపోము! ఉపించదానికి భయం వేయటం లేదూ..?!

సూర్యుడికన్నా భూమి చిన్నది. భూమి కన్నా చందులూ మరింత చిన్నది. చందులూ కురిపించే చల్లని వెన్నెల వెలుతురు కూడా సూర్యుడిదే. ఇది ఎట్లాగంచే సూర్యు కిరణాలు చందుని మీద పడి అవి పరావర్తనం చెంది భూమి పైకి వస్తాయి. ఈ క్రమంలో ఆ కిరణాలలోని వేడిని కాస్త చందుడు భరిస్తాడు. మనకు చల్లని కిరణాలను ఇస్తాము. అందుకే చందులూ మంచివాడు. పిల్లలకు మామ వాడు. ■

ప్రతిభ ఉన్న విద్యార్థులకు చదివినన్ని రోజులు స్కూలర్ వివే నేషనల్ టూరెంట్ సెర్వీస్‌స్కూల్

ఎన్.సి.ఇ.ఆర్.టి వారు పదవ తరగతి పాన్ అయిన విద్యార్థుల్లో ప్రతిభ ఉన్న 750 మంది విద్యార్థులకు స్కూలర్షివ్ ఇస్తారు. ఆ విద్యార్థి చదివినన్ని రోజులు స్కూలర్షివ్ ఇస్తానే ఉంటారు. అయితే ప్రతిభ ఉన్న విద్యార్థులను ఎంపిక చేసుకోదానికి రెండు అంచెల పరీక్షలను నిర్వహిస్తారు. ఒకటి రాష్ట్ర స్థాయిలో, రెండవది జాతీయ స్థాయిలో. పదవ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులు ఈ పరీక్ష రాయడానికి అర్థులు.

సాధారణంగా ఈ పరీక్ష డిసెంబర్లో ఉంటుంది. సెప్టెంబర్, అక్టోబర్ నెలలల్లో అన్ని పత్రికల్లో ప్రకటన వస్తుంది. ఈ పరీక్షలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరీక్షల విభాగం జాయింట్ కమీషనర్ వారు నిర్వహిస్తారు. థరణాస్తు ఫారాలు డి.ఇ.వే. (జిల్లా విద్యాకాథాధికారి) నుండి తీసికోవాలి. వారి ద్వారానే పంపించాలి. ఈ పరీక్ష రెండు భాగాలుగా ఉంటుంది. మొదటిది మెంటల్ ఎబిలటి. రెండవది

8,9,10 తరగతుల పాల్యాంశాలపై ఉంటుంది. రాష్ట్ర స్థాయిలో ఎంపికైన 525 మంది విద్యార్థులకు రెండవ పరీక్ష ఉంటుంది. ఇది మాత్రం ప్రతి ఏడాది మేలో వచ్చే రెండవ ఆదివారం రోజునే ఉంటుంది. ఎంపికైన విద్యార్థులకు జంటల్ స్థాయిలో నెలకు 150 రూపాయలు ఇస్తారు. ఇది కాకుండా పుస్తకాలు కొనుక్కోవడానికి ఏడాదికి రెండు వందలు అదనంగా ఇస్తారు. గ్రామ్యయేషన్ స్థాయిలో నెలకు రెండువందలు, పోన్టీగ్రామ్యయేషన్ స్థాయిలో ఇది మూడు వందలు అవుతుంది.

రచయితలకు, ఆర్థిస్టులకు, ఫోటోగ్రఫర్లకు ఆహ్వానం

రచయితలకు :

- విల్లలకు ఉపయోగపడే వథంగా ఉండే రచనలను చెలిచు ఆహ్వానిస్తుంది.
- * రచనలు ఘర్లేస్క్యువ్ కాగితానికి ఒకవైపునే రాయాలి.
- * రచన స్వీంతమ్మా, అస్సుకరణదో, అనువాదమ్మా తెలియ జేయాలి.

*Master
Wear*

- * షర్ట్
- * T షర్ట్
- * టొజర్నీ
- * జీవ్
- * సఫారి మాట్ట &
- * వెడ్డింగ్ చూడిదార్ కుర్తా మాట్ట
- ఇంకో లాయిన్ ఫిలిప్పీ

THE SIGNED SHIRT
లభించును.

అంధ్రప్రదేశ్‌లోని అత్యంత విలాసవంతమైన షోరూమ్ మన్హార్లో
అడుగు పెట్టండి. పురుషులకు ప్రతిష్టాత్మక షోరూమ్ అది. రేషాండ్స్,
గ్యాలియస్, ఎ.ఎస్.ఎం, డెగ్జావ్, విష్లో మరియు ఇతర ప్రముఖ మిల్లుల
వస్త్రాలను ఇంకా రెచ్చిమేడ్ గార్డెంట్స్‌ను ఎంచుకోండి.

అట్టుతుమ నాగ్యతకు చెందిన షర్ట్‌స్ లమ ధరించి మురిపిపోండి.

నాగ్యతమ అభింపించేవారు “మన్హార్లో బిహృం డమైన్
వస్త్రాలే ఉప్పురని ఊహించే వచ్చాం” అనబంలో
ఎలాంటి తెలఁయొక్కి లేదు.

* వెడ్డింగ్ మాట్ట ప్రయోక్క కొంటర్ కందు.

మన్హార్లో (A.C.)

బీసెంట్ రోడ్, విజయవాడ - 2.
Ph: 77801, 66172

అంబుండువు

మాస్టరు ఆ రోజు హాఫియల్ పరీక్ష పేపర్లు జన్మన్నారు. పిల్లలంతా అస్క్రిగ్ మార్కుల కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. మూడు సబ్బెక్టుల్లో మహేష్, మిగిలిన మూడు సబ్బెక్టుల్లో గోపి ఘన్స్ పచ్చారు. మాస్టరు వారిద్దరిని పిలిచి అభినందించారు.

“మీరు చదువు ఎషయంలో ఇలా పోటి పడటం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఏ ఎషయంలోనైనా పోటి ఉన్నప్పుడే రాణిస్తారు. మీరిద్దరూ ఇలాగే శ్రద్ధగా చదువుకొండి” అన్నారు మాస్టరు.

‘అలాగే’ అన్నారు మహేష్, గోపి. మూడు సబ్బెక్టుల్లో ఘన్స్ పచ్చినందుకు గోపి మహేష్ను అభినందించాడు. మహేష్ మాత్రం ముఖం అదేలా పెట్టివెళ్ళిపోయాడు..

వార్ధిద్దరు కేవలం చదువులోనే కాకుండా క్రీడ్, వ్యాసరచన పోటి, చదరంగం లాంటి అన్ని ఎషయాల్లోను పోటిపడతారు. మహేష్ తనకు రాని అటల్లో కూడా గోపికి పోటిగా ఉండేవాడు. గోపికి బహుమతి వస్తే సహించేవాడు కాదు.

వారం రోజుల తర్వాత జరిగే ఈతపాటీల్లో పాల్గొనేందుకు పేరు ఇచ్చాడు గోపి. గత రెండేళ్ళుగా గోపి ఈత పాటీల్లో ఘన్స్ పస్తున్నాడు. మహేష్ కూడా తన పేరు ఇచ్చాడు. అది చూసి గోపి -

“మహేష్! నికు ఈత రాదుకదా ఎలా ఈదుతావు” అన్నాడు.

“ఏం పరపాలేదు. వారం రోజుల్లో ఈత నేర్చుకుని ఈదుతా. నేను పాల్గొంటే నికు భయంగా ఉందా?” అన్నాడు మహేష్ ఎగతాటచేస్తూ.

ఈతపాటీల రోజు రానే పచ్చింది. అందరూ ఒకరికొకరు ‘ఎవ్వు యూ ఆల్ ది బెన్స్’ అని చెప్పుకున్నారు. మహేష్ మాత్రం గోపికి చెప్పలేదు.

పోటి ప్రారంభమయ్యాడి. పిల్లలందరు గమ్యం వైపు ఈదుతూ వెళుతున్నారు. కొంత దూరం తనతో సమానంగా పచ్చిన మహేష్ వెనకబడటం గమనించాడు. గోపి తనను దాటి వెళ్ళడంతో మహేష్ ఉక్కోషుతో రాపుతూ ఈదబోయాడు. ఈలోగా దమ్ము పట్టడం కష్టమవడంతో నీళ్ళలో మునిగిపోయాడు.

బద్ధున ఉన్న వాళ్వంతా ‘మహేవ్’ అంటూ అరవసాగారు. ముందు వెళ్లున్న గోవి వెనుకకు తిరిగి మహేవ్ నీళ్లలో మునిగి పోవడం చూసి, తొందరగా మహేవ్ దగ్గరికి పచిగి అతడిని ఒదుపుగా పట్టుకుని ఒద్దుకు చేర్చాడు. కానేపు ప్రథమ చికిత్స చేసేసరికి మహేవ్ మెల్లిగా తెప్పరిల్లాడు.

మహేవ్ గోవికి కనిసం ‘థాంక్స్’ అయినా చెప్పుకుండా వెళ్లిపోయాడు. ఆ మర్మాడు జల్లా జడ్డి ఎజేతలకు బహు మతులు అందచేశాడు. సాహసంతో మహేవ్ను రక్షించిసందుకు గోవికి ప్రత్యేక బహుమతిని ఇచ్చి మెచ్చుకున్నాడు.

గోవి ఆయనకు థాంక్స్ చెప్పి పక్కనే కూర్చున్న హెడ్యూప్పురుగారి దగ్గరకు వెళ్లి “మాస్టరు నేను ఒకసారి మైకులో మాటల్లాడ వచ్చ” అన్నాడు, ‘అలాగే’ అన్నాడు హెడ్యూప్పురు.,

గోవి మైక్ వద్దకువెళ్లి ‘ఖిత్రులారా! నేను చదువులో, అఱల్లో శ్రద్ధ వహించడానికి

నవేదయ విద్యాలయాల్లో ప్రవేశానికి

జవహార్ నవేదయ విద్యాలయాల్లో ప్రతిభావంతులైన విద్యార్థులను అరవ తరగతిలో చేరుకుంటారీ. ఇందులో విద్యార్థులను, భోజనం, బట్టలు, పుస్తకాలను, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉచితంగా ఇస్తుంది. బాల బాలికలకు వేరు వేరు వసతి సౌకర్యం ఉంటుంది. నవేదయ విద్యాలయాల్లో చేరే విద్యార్థులకు అయిదవ తరగతి స్థాయిలో ప్రవేశ పరీక్ష ఉంటుంది.

పరీక్ష 1990 ఫ్రెబ్రవరి పదవ తేదీన ఉంటుంది. రాష్ట్రంలో గుర్తింపు పొందిన ప్రభుత్వ పారశాలలో ఐదవ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులందరూ పరీక్ష రాయవచ్చు. దరఖాస్తు ఫారాలు అక్షోబర్ పదవ తేది వరకు డి.ఇ.ఓ. ఇతర విద్యాశాధికారులు, ఆయ జల్లాలలోని నవేదయ పారశాల ప్రేసినిపాల్ నుండి ఉచితంగా తీసుకోవచ్చు. దరఖాస్తు నమూన

మహేవ్ పరోక్ష ప్రేరణ. అటువంటి మహేవ్ వారం రోజుల్లో ఈత నేర్చుకుని నాకు పోటీగా ఎంతో సాహసంగా ఈదాడు. ఆతని పట్టుదల చూసి, నా ఈ బహుమతిని మహేవ్కు ఇవ్వాలనిపిస్తున్నది, అంటూ మహేవ్ను స్టేజి పైకి పిలిచి బహుమతిని మహేవ్కు అందించాడు.

గోవి మాటలకు మహేవ్ మనసు కదిలిపోయింది. ‘తను ఈర్ద్వ్యతో గోవికి పోటీగా నిలబడితే గోవి దాన్ని మెచ్చుకుని తన బహుమతిని నాకు ఇస్తున్నాడు. దేనికైనా పోటీ పడాలి. కానీ ఎదుటిపాడిని కించ పరచేలా ఉండకూడదు. అలాగే పోటీలో గలిచినా, ఒడినా సరదాగా తీసుకోవాలి. ఒకవేళ ఒడితే తర్వాత గలిచేందుకు పట్టుదలతో కృషి చేయాలి. అంతేగాని ఈర్ద్వ్య పడెద్దు’ అనుకుంటూ స్టేజిపైన ఆనందంతో గోవిని కొగలించుకున్నాడు మహేవ్. ■

యన్.యన్. శర్మ

ఉంటే దాని ప్రకారం తెల్ల కాగితం మీద రాసి కూడా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. దరఖాస్తు ఫారాలను అక్షోబర్ 15వ తేది లోపల డి.ఇ.ఓ.కు గాని, మండల విద్యాశాధికారికి (యం.ఇ.బ) గాని ఇచ్చి రసీదు తీసుకోవాలి.

రెండు గుటల ప్రవేశ పరీక్ష మాడు విభాగాలుగా ఉంటుంది. అన్ని ఆబెక్టివ్ ప్రశ్నలే ఉంటాయి. విద్యార్థి అయిదవ తరగతి ఏ భాషలో చదివతే ఈ పరీక్ష ఆ భాషలోనే ఉంటుంది. మేధాశక్తి, గణితం లలో పరీక్ష ఉంటుంది. ప్రతిభ ప్రకారం విద్యార్థులకు సీట్లు ఇస్తారు.

ఈ పరీక్ష రాయడానికి విద్యార్థులకు, కొద్దిగా శిక్షణ ఇస్తే బాలు. మాదిరి ప్రశ్న ప్రతాన్ని బట్టి అలాంటి ప్రశ్నలకు సమాధానం ఎలా ఇవ్వాలో అభ్యాసం చేస్తే సరిపోతుంది. పరీక్ష తేలికగానే ఉంటుంది. కావలసిందల్లా తల్లిదండ్రుల, ఉపాధ్యాయుల ప్రోత్సాహం. అలాగే విద్యార్థికి శ్రద్ధ ఉంటే సీటు తప్పక వస్తుంది. ■

ప్రతిష్ఠాత్మిక

పాడవైన పెద్ద ముక్క, దానిపై టోపీ
లాంటి అమరిక, ముక్కను మంచిన పాడవుతో
కోక, నలుపు తెలుపు రంగుల పెద్ద రూకలు,
పెద్ద శబ్దంతో కూతవేస్తూ, చిత్ర వచిత్రమైన
అలవాళుతో, గమ్మత్తుగా అనిపించే హర్షభిల్
అనే పక్కి అస్సాం అడవుల్లో కనిపిస్తుంది. ఇది
గద్దకన్నా కొంచెం పెద్దది. ఇది 30 సెంటీమీటర్ల
బలమైన ముక్కతో కలిపి దాదాపు 5 అడుగుల

పాడవ ఉంటుంది. ముక్క ముదురు వసువు రంగులో దానిపై యోఫీలాటి అమరిక నలుపు వసువు రంగుల్లో ఉంటుంది. తోక తెలుపు రంగులో ఉండి కింద అడ్డంగా చిన్నపట్టి ఉంటుంది. పాట్ల భాగంలో రుకలు తెలుపుగా ఉంటాయి. ఈ పక్కి దట్టమైన అడవుల్లోనే నివసించడానికి జష్టపడుతుంది. పెద్ద చెట్ల కున్న చిన్న తోరల్లో ఉంటుంది. చిన్న గింజలున్న పండ్లు, పురుగులు, ఎలుకలు, బల్లులు, చిన్న వాములను ఇది జష్టంగా తీంటుంది. ఇది ఎగురు తుంటే రెక్కల శబ్దం గమ్మత్తుగా వస్తుంది.

ఆడ మగ హోర్న్‌బిల్ పక్కలు కలిసి ఒక చెట్టు తోరను జంటిగా చేసుకొంటాయి. అందులో ఆడపక్కి రెండు నుండి నాలుగు గుఢను పెదుతుంది. తర్వాత గుఢమీద

పాడగడానికి కూర్చుంటుంది. అప్పుడు మగ పక్కి ముక్కను తాపీలా ఉపయోగించి రెట్టా, మట్టితో చెట్టు తోర ద్వారాన్ని మూని వేస్తుంది. దానికి ఒక చిన్న కన్నం మాత్రం ఉంచుతుంది. దీని నుంచి మగపక్కి ఆడపక్కికి ఆహారం అందిస్తుంది.

గుఢు పాదిగి పిల్లలు బయటికి వచ్చి రెండు నెలల వయస్సు వచ్చేవరకు ఆడపక్కి ఆ గూటిలోనే ఉంటుంది.

అంటే దాదాపు నాలుగు నెలలు ఆ గూటిలోనే ఎటూ కదలకుండా ఉంటుంది.

పిల్లలు ఎదిగి వాటంతట అవే ఆహారం సంపాదించుకునే స్థితికి రాగానే మగపక్కి గూటిని ముక్కతో పగలగొదుతుంది.

అప్పుడు తల్లి, పిల్లలు బయటికి వచ్చి స్వేచ్ఛగా ఎగురుతాయి. ■

ఎ. కైలః (14సం॥)

హాఫిలు : చదువు, చెన్ ఆడటం

ఇ.సం. 68-10-20

ఎమ్యూతసగర్, కాకినాడ.

క.ఎస్.ఎ. రాక (15సం॥)

హాఫిలు : డిబేటింగ్, గ్రామా, పాటలు పాడటం,

క్రీజ్, పభ్లిక్ స్టీకింగ్

255 శాస్త్రిపూజ్, బెంగుళూర్ మత్తిస్క్యూల్

రిచమండ టౌన్, బెంగుళూరు - 560 025.

టి. అరవిందమార్ (15సం॥)

హాఫిలు : చదువు, జి.కె. క్రికెట్

S/O. టి. హాస్యాంధు (టిపర్)

పాలిన స్టేషన్ ఎదురు నీధి

పా॥ గ్రా. కోలగిరి, నిజమూబాద్ జల్లూ.

ప్రశాయ కుమార (12సం॥)

హాఫిలు : ఆటలు, పుస్తకాలు చదవడం

S/O. రఘిందరరావు,

ఇంటి నెం. 9/20.

మరతసగర్ కాలసి, పట్టాన చెరువు.

కలం చెలిఖి శిర్కలో అస్త్రి ఉన్నపారు దిరువామా

సి.పా.చ. సుశాఖ (12సం॥)

హాఫిలు : పాటలు, పాడటం, క్యారమ్మ ఆడటం.

స్టోపుల సేకరణ

D/O. సారయ్య

ఇ.సం. 1888, రమేషవరగర్.

గోదావరి ఖని - 505 209.

కరీంనగర్ జల్లూ.

సి.ఎ. ప్రశాంతి (12సం॥)

హాఫిలు : మేజక్, చిత్రకళ, రచనలు చేయటం

D/O. సి.ఎ. రమణ

ఇ.సం. 6-3-584/4

తాతానగర్, ప్రాదరాబాద్ - 500 004.

కలం చెలిఖి శిర్కలో అస్త్రి ఉన్నపారు దిరువామా
ఇతర వివరాలను వంపించవచ్చు.

**MANUFACTURERS AND DEALERS
FOR :
SURVEY, DRAWING AND DESIGN-
ING INSTRUMENTS
HYDROLOGICAL AND METEORO-
LOGICAL EQUIPMENTS
SCIENTIFIC AND LABORATORY
EQUIPMENTS
INDUSTRIAL GAS CYLINDERS
KELTRON CALCULATORS, AUDIO-
VISUAL EQUIPMENTS
AND SERVO STABILISERS
HAKIMS DISPLAY SYSTEMS AND
AUDIO VISUAL AIDS**

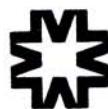

DECCAN TEKNO CORPORATION

3-6-475/4, HIMAYATNAGAR, HYDERABAD - 500 029.

PHONE : 66367

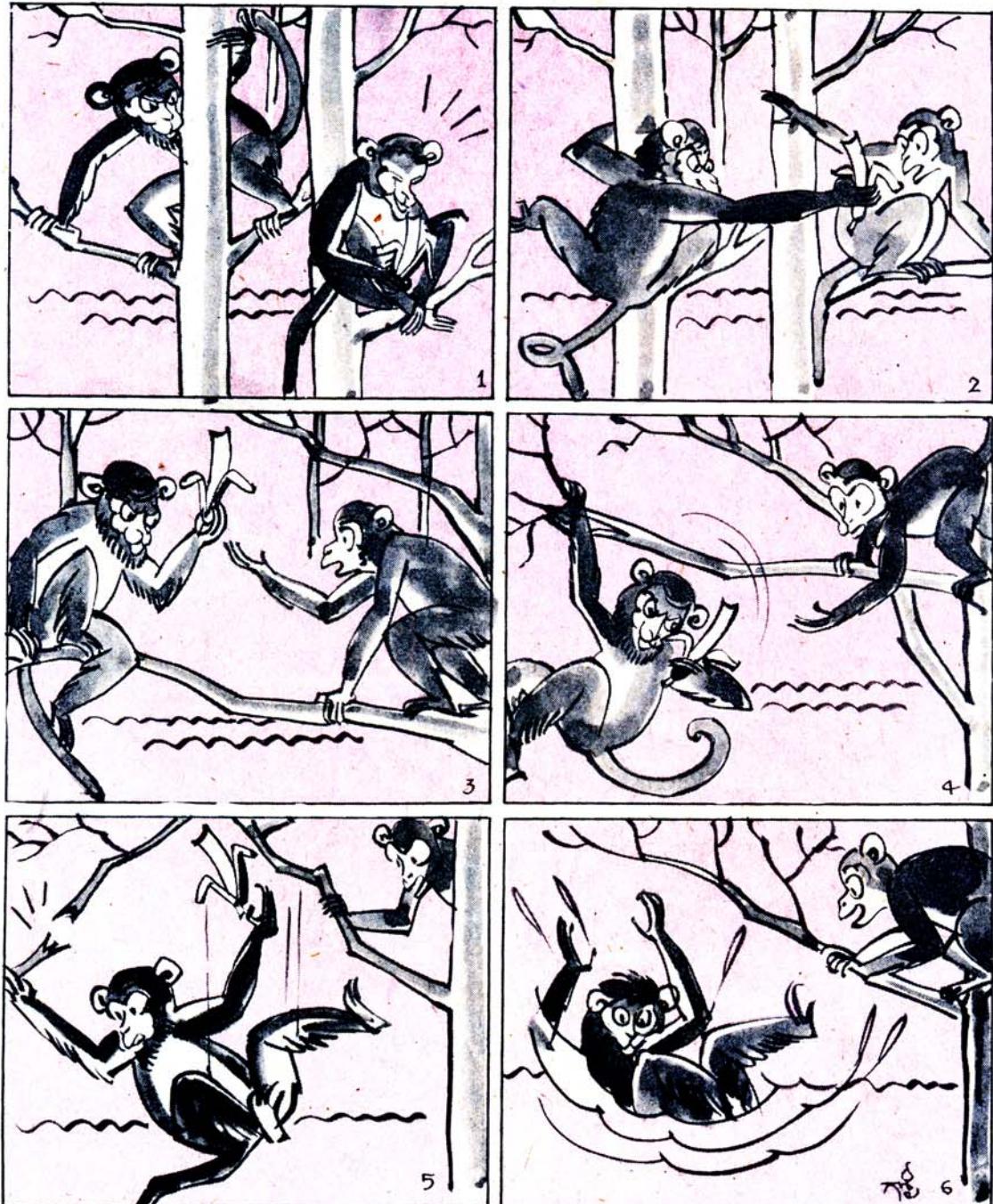
**CELEBRATE DIWALI WITH
DELICIOUS AGRA AND BENGALI SWEETS FROM**

manikonda

Jyothirmayee Complex, Opp. Venkatesha Theatre, Narayanguda, Hyderabad-29 Tel: 62371

పాన్ని మగకోతి. పేరుకు తగ్గట్లుగా దివివస్తు కోతి బుద్ధులు. ఎప్పుడూ ఎదుటిహారిని ఏడిపిస్తుంది. వార్షు బాధపడుతుంటే తను సంతోషిస్తుంది. విక్కి అనే ఆడకోతి ఎక్కుడినుండే ఒక అరటిపండు సంపాదించుకోవాలని పాన్ని లక్కుని ఏడిపించాలని చూసింది. అప్పుడేమయందంటే..... తర్వాత కథ బొమ్మలు చూస్తే మీకే తెలుస్తుంది.

క్రమశిక్షణలో సృజనాత్మకత పుట్టుదు

విద్యార్థుల క్రమశిక్ష, నైతిక విలువలు, మన విద్య విభాగం-ఉపాధ్యాయుల ప్రతితలమై రొప్ప విద్యార్థుల డైరెక్టర్ శ్రీ. యం. వెంకారెడ్డి ఇలా అంటున్నారు.

క్రమశిక్ష పేరుతో పిల్లలను కట్టుదిట్టమైన వాతావరణంలో పెంచితే వారిలో సృజనాత్మకత వృద్ధి చెందదు. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో పిల్లలను స్వేచ్ఛ వాతావరణంలో వారికిష్టమైన విషయాలను నేరుకోనిస్తారు. ఇది శాస్త్రీయ పద్ధతి కూడా. చదువుతో పాటు విద్యార్థుల్లో నైతిక విలువలు జాతీయతా భావాలు ఉండాలి. ఈ విషయంలో ప్రధానే వాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులు కృషి చేస్తూనే ఉన్నారు. కాని ఇవి పౌరశాలలో ఉపాధ్యాయులు మాత్రమే చేపే విషయాలు కావు. సాంఘిక, రాజకీయ పరిస్థితులు కూడా విద్యార్థుల్లో నైతిక విలువలు ఏర్పరుస్తాయి.

***

సామాజిక పరివర్తనకు అక్కరాస్యత అవసరం. అక్కరాస్యత అభివృద్ధి చెందకుండా

ఏ జాతి పురోగమించదు. ఉపాధ్యాయుల చిత్తశుద్ధే విద్యారంగాన్ని అభివృద్ధి పరుస్తుంది. వారి దృక్పథంలో మార్పు రావాలి. సమాజం మారుతూ తనదైన నూతన విలువలను నిర్దించుట కుంటుంది. దానికి అనుగుణంగా విద్యారంగంలో, ఉపాధ్యాయుల్లో మార్పికమైన మార్పులు రావాలి. గత 45 ఏళ్ళలో ఈ మార్పులు రాలేదు.

పలు దేశాల్లో విద్యారంగం తీరును పరిశీలించాను. ఈనాడు ప్రపంచ దేశాలన్నిటికి, సాంకేతిక విద్యలకు అధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాయి. వారి బోధనాస్థాయి మెరుగ్గా ఉంది. మన ఉపాధ్యాయులు బాద్యతలను భాలెంజ్గా తీసుకుని తరగతి గదికి అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. ■

దేశమంచే మట్టికాదీయ్

దేశమంచే మనుషులోయ్

ఎద్దాలయాలు చెరనాలలు కాదు
 ఎద్దార్థులు యంతాలు కాదు-మానవులు.
 ఎద్దార్థులలో గల ప్రతిభను గుర్తించి వదును బెట్టిడం అంతతేలకకాదు.
 34 ఎండ్రుసుండి లక్షకుపైగా ఎద్దార్థులను తీర్చిదిద్దిన సంస్థ.
 ఎంటున్న పరీక్షకు రాష్ట్రంలోపథమంగా శిక్షణ ప్రారంభించి
 వేలాదిగా దేశపేళాలలో రాణిస్తున్న డ్యూట్లు, జంజసీధను
 తయారుచేసిన సంస్థ.
 ఎద్దారంగాన్నే హర్షికా మార్పి చరిత సృష్టించిన సంస్థ.
 ఎన్నో ఘనవిజయాలకు మారుపేరు.
 ఎంతోమందిక అనుకరణీయమైనది.

రవి కళాశాల బ్రాహ్మించు, గుంటూరు -2

7వ తరగతి నుండి 10వ తరగతి వరకు జంగ్లీము, తెలుగు
 మీడియంలలో శిక్షణ.

రవి రెసిడెన్చుయల్ కాలేజి

జంటల్ M.P., Bi.P. గ్రామాలలో జంగ్లీము, తెలుగు
 మీడియంలలో శిక్షణ.
 120 మందిక మాత్రమే ప్రవేశము. (బాలురకు మాత్రమే)
 ప్రవేశపరీక్ష వదవతరగతి ఫలితాలు వెలువడిన మూడవరోజు.
 అధ్యావకులందరూ అనుభవజ్ఞులు-మాపద్ధతిలో ఆరిటేరినవారు.

EAMCET కు రవిలాంగ్-టర్మ్ కో-చింగ్

పాస్‌కెట్ రూ 10/- పంచంకి.

దైరెక్టర్: సి.ఎ.ఎస్.ఎస్ M.A., (ప్రైస్ కాలజీ)

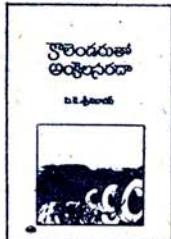
ప్రైనిపాల్: సి. రూసిలట్టిహాయ్ M.A., M.Ed.

బోసినప్పుల తాత గాంధీజీ

ఆక్షోబర్-2వ తేది అనగానే చప్పున జాతివీత మహాత్మ గాంధీజీ పేరు గుర్తుకు వస్తుంది. ఈ రోజు గాంధీజీ పుట్టిన రోజు. సత్యాగ్రామం, అపొంస, క్రమశిక్షణ, అణగారిన ప్రజలపట్ల ప్రేమలు ఆయనను మహాత్మున్ని చేశాయా. ఏ పొంసనయితే వద్దని

ప్రభోదించాడో ఆ పొంసకే ఆయన బలయ్యాదు. 1948 జనవరి 30వ తేదీన నొథూరామ్ గాడేస్ పేరున రివాల్యూర్ గుండ్రకు బలయ్యాదు.

ఆక్షోబర్ 2వ తేదీనే మరో జాతియ నాయకుడి పుట్టిన రోజు ఆయన ఎవరంటే శ్రీ లార్బహాదూర్ శాస్త్రి. ■

పుస్తకపరిచయం

కాలండర్తో అంకెల సరదా

రచయిత : వి.క. శ్రీనివాసన

పేజీలు : 88

వెల : 10/-

ప్రముఖ : బాలసాహితీ

2-1-1/5, నళ్ళకుంట,

హైదరాబాదు.

కాలండర్తో తేదీల అమరిక క్రమ పద్ధతిలో ఉంటుంది. ఈ పద్ధతిని, అద్భుత విషయాన్ని పిల్లలను ఆకట్టుకొనే రీతిలో రచయిత వి.క. శ్రీనివాసన్ ఈ పుస్తకంలో రాశారు. కూడికలు, తీసివేతలు, గుణకారాలు తెలిసినవారు క్యాలెండర్ అంకెలతో లెక్కలు, గమ్మతుగా చేస్తూ గణితాన్ని సరదా కోసం ఎలా వినియోగించుకోవచ్చే. ఈ పుస్తకంలో ఉంది. 11నుండి 14 సంవత్సరాల పయసున్న పిల్లలు చదువుకోవడానికి అనువైన పుస్తకం ఇంది. పిల్లలకు గణితం పట్ల ఆసక్తి, సిద్ధాంతాలను అవగాహన చేసుకోవడానికి ఈ పుస్తకం ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

బాలల విజ్ఞాన సర్వస్యం

సంస్కృతి విభాగం

సంపాదకుడు : బుడ్డిగ సుబ్బరాయన్

పేజీలు : 360; వెల : 150/-

ప్రముఖ : అభిసందన పాలిషర్స్.

28-10-1, కారంమార్కు రోడ్.

విజ్ఞాన సర్వస్యం - 520 002.

పిల్లలకై తెలుగులో విజ్ఞాన సర్వస్యం తయారు చేయాలని ప్రయత్నాలు గతంలో ఎందరో చేశారు. చివరికి శ్రీ బుడ్డిగ సుబ్బరాయన్ చౌరవ వల్ల అది ఈ మధ్యే వెలువడింది. సంస్కృతి విభాగంపై జప్పుదు వెలువడింది విజ్ఞాన సర్వస్యం లోని మొదటి భాగం మాత్రమే.

ప్రపంచంలో వెలసిన నాగరికతలు, సంస్కృతిక శిర్మికలు, ఉద్యమాలు, విష్ణువాలు తాలూకువెయ్యె ఆకారాది శిర్మికల్లో మధ్య మధ్య బొమ్మలతో చక్కగా ఎవరించారు. దీన్ని పిల్లలకు పనికివచ్చే కరదిపికలా తీర్చి దిద్దారు. ■

పాపాలు చదువు

పాప బడిలో చేరింది
పలకా బలవం పట్టింది
'ఆ ఆ' లన్నీ నేరింది
'కళా'లన్నీ దిద్దింది

మాటలు బాగా రాలేదు
ముక్కున కోపం పోలేదు
'పలకాబలవం' అనవే అంటే
'బలకం కలపా' అంటుంది

'రఘువత్తిరామా' అని చెబితే
'లఘువత్తి లాంమా' అంటుంది
గణవత్తి ముక్కుకు వేరేమంటే
టొండము టొండము అంటుంది.

బడిలో పిల్లలు ఎన్నారు
పక్కన అందరు నవ్వారు
పాపకు రోషం పోచ్చింది
కోపం ముంచుకు వచ్చింది.

ప్రయమవేళ్ళు

చిన్నది చిన్నది చిటికెన వేలు
ఉన్నది పక్కనె ఉంగరం వేలు
నడుమన పొడవుది నడిమీ వేలు
చూపును దిశలను చూపుడు వేలు
పొట్టది గట్టది బొటునా వేలు

అన్నము కలుపును అయిదూ వేళ్ళు
ఆకలి తీర్పును అయిదూ వేళ్ళు
ఐక్యత నేర్చును అయిదూ వేళ్ళు
అమృలవంటివి అయిదూ వేళ్ళు
అమృలకమృలు అయిదూ వేళ్ళు

గాలి ప్రభావతి

పి.ఎల్. శ్రీనివాసరద్ది

చెలిమి క్లబ్

పాలో! వాపేరు పొన్ను, నేని క్లబ్‌కు
అధ్యాత్మికిని.....

మీరు క్లబ్ సభ్యుత్వం తీసుకుంటి బోలచన్ని
లాభాలు.....

1. చెలిమి ఏడాది చందాలో ప్రత్యేక తగ్గింపు.
2. చిల్డ్రన్స్ ఎఱ్యుకేషనల్ ఎకాడమీ ప్రచురించే వున్సుకాలపై ప్రత్యేక తగ్గింపు.
3. మీ ప్రతి పుట్టిన రోజుకు అభినందనలతో అందమైన గ్రిటింగ్ కార్ట్ అందుకుంటారు.
4. మీలో ఉన్న టాలెంట్స్‌ను అభిపూర్ణించేసుకోవడానికి క్లబ్ నించుఛాత్మక సహకారం అందిస్తుంది.
5. మీ స్కూల్లో, ఉర్లో వీల్లల కార్యక్రమాల వార్తలను చెలిమి సమూహారప్రతికకు పంపడానికి మీరు ఎలోఫరిగా ఉండ వచ్చు.
6. అందమైన మెంబర్ షివ్ బ్యాట్స్ అందుతుంది.
7. మమ్మల్ని అశృంఖపరచే బహుమతులు అందుతాయి.
8. రాష్ట్రం నలుమూలలా కలం స్నేహితులను సంపూర్ణంగా ప్రాప్తించుకోవచ్చు. ఇలా ఎన్నో లాభాలు.

సభ్యుత్వం పొందడం చాలా సులభం

పదిహేను సంపత్తించాల
లోపు వీల్లలకే సభ్యుత్వం
బాలచెలిమికి ఏడాది చందా కట్టి లేదా
కట్టించి రిసిట్ సంబర్ ఎవరిస్తూ కుపన్
నింపి వంపండి చాలు..
తర్వాత ఎన్నో లాభాలు.....

‘చెలిమి’ క్లబ్ కూడా పని

చెలిమికి చందాకట్టాను / కట్టించాను. చెలిమిక్లబ్లో నన్ను సభ్యుడిగా చేర్చుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను.

M.O., D.D., P.O. రసీదు నం. _____

పేరు _____

స్కూలు _____

తరగతి _____ పుట్టినటెది _____

చిరునామా _____

వీన్ _____

సంతకం

పుభూకాంక్షలతో

SRIDURGA ESTATES

C1, Bhasker Apartments, Raj Bhavan Road.
Somajiguda, Hyderabad-500 482 Phone: 212474

Holy Faith International Pvt. Ltd.

(A MBD Group of Publications)
NEW DELHI.

Publishers of Colourful Children's Text Books
Intelligently Planned, Beautifully designed and well presented.

Our Sister Concerns

HOLY FAITH
for INTERNATIONAL
Colourful Children's Text-Books

MBD BOOKS
for Schools, Colleges and
Competitions

BOOKMINE
for Low-Priced
Quality Children's Books

MODERN PUBLISHERS
for Standard Text-books

Head Office : New Delhi

Branches all over India.

Branch Office : Holy Faith International (P) Ltd.

3-4-829/A, 1st Floor, Barkatpura Chaman,
HYDERABAD - 500 027. PHONE : 64788

హిత్తూల్రాబోల్యూట్

“చిన్నపుయడు నేను పుట్టిన ప్రదేశం, ఆ పరిసరాలె నన్ను నాట్యకళనైపు మళ్ళించాయి.”
అంటున్న శ్రీ సహరాజు రామకృష్ణ చిన్ననాటి కబుర్లు విందామా!

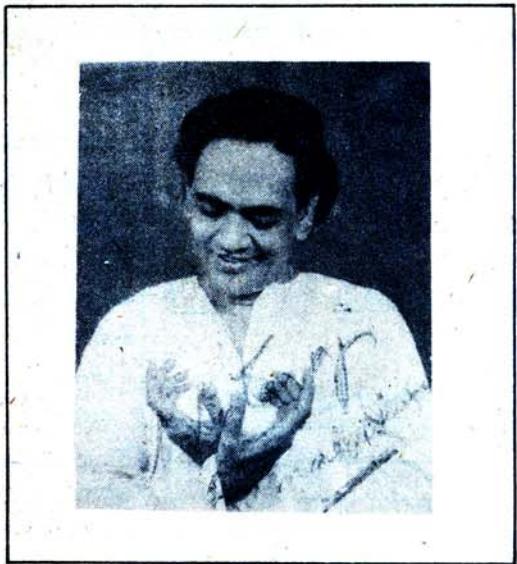
భారతదేశానికి వేలాది కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్న బాలిదివుల్లో 1933ల్ పుట్టాను. బోద్దం, హిందూ పద్మతులు, సంపదాయాలు మన సృత్య రీతులు సజివంగా ఉన్నాయిక్కడ. పండుగలు, ఉత్సవాలప్పుడు అక్కడ దేవాలయాల్లో సృత్య కార్యక్రమాలు జరుగుతాయి. అజంతా, ఎల్లోరాల్లోని సుందర ప్రేలు జింబ పొసుకోని సృత్యం చేస్తున్నారా అనే బ్రథమ కలుగుతుంది. వారి వేషం, అలంకరణ కూడా అలాగే ఉంటుంది.

ఎటు చూసినా పచ్చదనం, మనుష్యుల మధ్య స్నేహభావం, అంతా ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. ఆ పరిసరాలు, ఆ వాతావరణమే నాలో నాట్యం పట్ల ఉత్సాహాన్ని కలిగించాయి.

నా అయిదేళ్ళప్పుడు బాలి ద్వీపం నుండి గుంటూరు జిల్లాలోని చిన్న పట్లుటూరుకు పచ్చాము. అయినా అక్కడి పరిసరాలు ఆ జ్ఞాపకాలు నాలో ఈ. రోజుకు నూతనంగానే ఉన్నాయి. ఏదో పండగ రోజు ఉరి గుడిలో సృత్యకార్యక్రమం జరిగింది. ఆ సృత్యం నన్ను పూర్తిగా నాట్యరంగం తైపు ఆక్రింపజేసింది.

గుడి ప్రక్కనే ఉన్న తుమ్మచెట్టు దాని ఎండిన కాయలను ఉపితే లోపల గింజ కదులుతూ శబ్దం చేసేది. తుమ్మకాయలను వరిచి మూడు మూడుగా దారంతో వరుసగా కట్టి, వాటిని గజ్జెలుగా కాళ్ళకు కట్టుకుని సృత్య సాధన ఆరంభించాను. నేను ఏ గురువు దగ్గర నాట్యం నేర్చుకోలేదు.

దేవాలయాల్లో గోడలపై ఉన్న శిలాలు, నాట్యశాస్త్ర పుస్తకాలు నాకు గురువులు.

యూభై ఎళ్ళక్రితం తెలుగు దేశంలో నాట్యాన్ని చులకనగా చూసేవారు. అందుకే మానాన్న నన్ను నాట్యం నేర్చుకోవద్దని అన్నారు. నాట్యమే కావాలంటే ఇల్లువిడిచి పొమ్మాన్నారు. అందుకే ఇల్లు విడిచిపెట్టాను.

లక్కల ఆస్తిని వద్దనుకున్నాను. దరిద్రం అనుభవించాను. కానీ పట్లుదలతో నాట్యం నేర్చుకున్నాను. దానినే అధ్యయనం చేశాను.

ఆ నాట్యమే నాకు పేరును, డబ్బును సంపాదించి పెట్టింది. ఇప్పుడు నాశిష్యులు, శిష్యుల శిష్యులు వేలాదిమంది ప్రపంచ మంత్రా ఉన్నారు. మనం మరచిపోయిన “అంధనాట్యానికి” ప్రచారం చేయగలిగాను. “పేరిటి శివతాండవం” రీతిని కూర్చాను. నాట్యశాస్త్రంపై ఎన్నో గ్రంథాలు రాశాను. నేను చేసిన దానికి నాకు సంతృప్తి ఉంది. ■

చెలివు లేఖలు

కూపన్ :

దయచేసి ఈ కూపన్ నింపి వంపండి. 'చెలివు'ని మరింత అర్థవంతంగా తీర్చి దిద్దేందుకు సహకరించండి.

1. సాధారణ అభిప్రాయం.

బాగుంది

పరవాలేదు

బాగాలేదు

2. మీకు నచ్చిన శిర్షికలు

---

3. మీకు నచ్చని శిర్షికలు

---

4. మీ సూచనలు

ఈ స్థలం సరిపోకుంటే

తెల్లుకాగితంపై రాయండి.

చిరునామా

సంతకం
ముదట 40 దిన 50 కూపన్లకు చక్కని
బహుమతి ఉటుంది.

భావశారులైన బాలల్లో సృజనాత్మక శక్తి, ఆలోచనా భేరటి, సమాజ స్నేహ కలిగించడంలో 'బాలచెలివు' ఉపయోగ వాలనే మీ ప్రయత్నం జయప్రదం కావాలని

శాఖాకంక్షలతో

చాలాల గోపించుస్తయ్య

సత్కునపర్లి, గుంటూరు శెల్లు.

మీ ఆశలు, ఆశయాలు నాకు నచ్చాయి.

ఈ పత్రిక ప్రమురణ కృషిలో మీరు

కృతకృత్యులుకాగలరని ఆశస్తున్నాను.

భాలంధు, వి.వి. నరసింహారావు

గుడిహాడ

మీ ప్రయత్నాలు నరియైన పద్ధతిలో

జరిగాయి. మీ పత్రిక ఇచ్చితంగా

వాజయంతం అవుతుంది. గుదలక.

ఒందిరా కుల్చెస్తే

రిసర్చ్ అఫీసర్, ఎస్.ఎస్.ఆర్.టి

స్వాధిధీ.

చిరునవ్వులు చిందించే పిల్లలకోసం చిరుదివ్యోలు వెలిగించాలనే మీ ప్రయత్నంలో సహ్యాదయంతే పాలువంచుకోగలను. శుభాధి సందనలతో....

ఏరాల ఆనంద

కరీంపగర.

కామక్కు, రంగుల బొమ్మలు పిల్లల్లిను జంపెన చేస్తాయి. ఇప్పుడు తెలుగులో వస్తున్న దాదపు అన్ని పత్రికలు చాలా వరకు అనవసర వాయాల్ని ప్రచురిస్తున్నాయి. ఏదైనా సైంటిఫిక్ ఫిక్షన్ అవసరం కొంత ఈంది. దయ్యాలు, దేవతల కథలు అవసరం లేదు.

ఎ.ఎ.ఐ. ప్రసాద్,

అధిధ్యాత్మి దివష్ట్రిక

సంపాదకులు, ప్రాదరాబాద్.

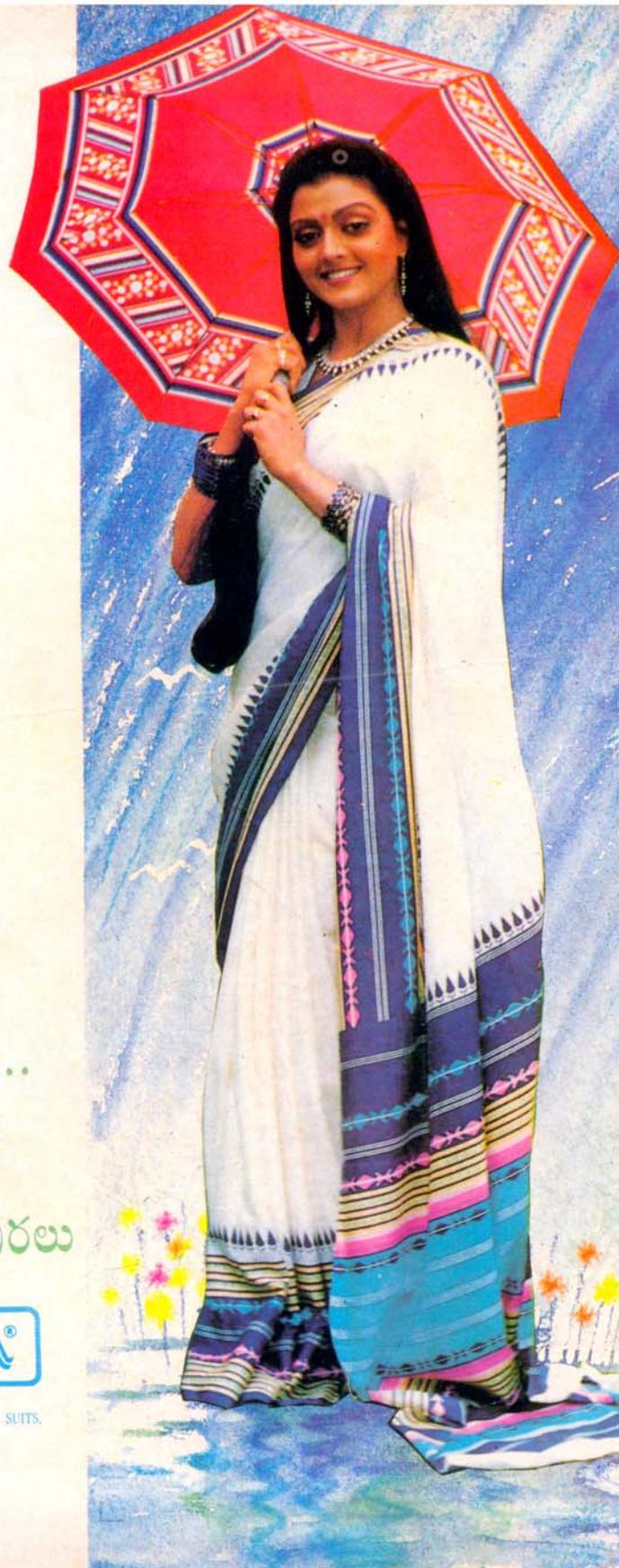
భావ్యవాదాలు

పిల్లల్లో సృజనాత్మకతను వెంచి వారు అన్ని విధాలా అభివృద్ధి చెందే రీతిలో వాడును అందించాలనే లక్ష్యంతో దళాలుం క్రితం ఏర్పడిన సంఘ "చిత్రున్న ఎద్దుకేషవల్ ఎకాదమీ". తల్లిదండ్రులు, మేధావులు, ఈప్రాయాలులు, సంఘునేవకులు కూడా మా ఈ మహాకార్యంలో వాలువంచుకునేలా పర్కుపాచ్చు. సేమినార్సు చిత్రున్న ఎకాదమీ సిర్పాసున్నది. పుత్రులు, విడియోవిత్తాలు, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల ద్వారా అధునిక విజ్ఞానాన్ని పిల్లల్లో విస్తరించుచేయడానికి ఎకాదమీ కృషి చేస్తున్నది. ఆకృషిలో భాగమే ఈ "బాలచెలివు". మా ఈ ప్రయత్నంలో సహాకరించిన శ్రీ యమ.యన. ప్రాణరావు, శ్రీ కుమారస్నాను, డా॥ జయిధీరు తిరుమలరావు, శ్రీ చౌక్కపు వెంకటరమణ, శ్రీ వి. లక్ష్మిరామరావు, శ్రీ కె. సుందరరావు, శ్రీ ఎస్.ఎస్.ఎర్పాచు, శ్రీ వి. రామగోవిల రావు, శ్రీ ఎ. శరత్బాబు, శ్రీ వి. మనేహరావు, "బాలాసాహిత్త" వారికి మా కృతజ్ఞతలు.

బాలచెలివు వరిచయ సంవికను ఆవిష్కరించి ప్రోత్సాహించిన కేంద్ర సమాచార ప్రసాద కాఫి మంత్రి శ్రీ ఉపేంద్ర గారికి మా ప్రశ్నేక ధన్యవాదాలు.

చిత్రున్న ఎద్దుకేషవల్ ఎకాదమీ, పైదరబాదు.

ప్రకృతి
అందాలు ..
చిందించే
సరిత చీరలు

SARITA®

FABRICS
BOMBAY - I

SAREES, DRESS MATERIALS, PUNJABI SUITS,
100% POLYESTER DHOTIS.

FILMSTAR BHANUPRIYA
IN SARITA FABRICS

కోట్లాం ప్రజల సరియైన
ఎన్నిక చాయిస్

చాయిస్
టుట్టు పేస్ట్
టుట్టు పోడర్

